

საქართველო

ფასი | ღარი

გვესმოდით

gazeti@inbox.ru

ვიუიზის დანის თუ ზოგად-აკოპალიფსი?

4

რა კომპრო-მატები აქვს ადგივილს ივანიშვილზე?

5

«თუ პრემიერს ანა კალიან ენებება ადგივილი, შეუძლია «ქართუში» დაასაქმოს»

6

«ივანიშვილი უნდა წავიდეს და რაღ შეიძლება გელო»

8

«საქარ-თველოში თურქეთისაზნი მიმდინარეობს»

9

«ახალ პრემიერს არანაირი პოლიტიკური მხარდაჭერა არ ექნება»

11

«ქვეყანას სააკაშვილი კი არა, «თავისუფლების ინსტიტუტი» მართავდა»

12

«აუპ პირველი პატრიოტი» პირველი მოღალატე ყოფილა

15

„ივანიშვილმა აღიარა, რომ წლების მანძილზე თვითონაც გულუხვად აფინანსებდა სოროსის ფონდისა და თავისუფლების ინსტიტუტის იდეების დანერგვას საქართველოში და ისე გააპლიერა სააკაშვილის რეჟიმი, რომ გოლოს თავად ივანიშვილს, ანუ მამასა და მარჩენალსაც დაუწყეს რქება. ანა რომ, განსხვავება ჯორჯსა და ბიძინას შორის მხოლოდ ინიციალებშია, თორემ ფულით ორივენი იმ რეჟიმს ასაზრდოვებდნენ და აქლიერებდნენ, რომელსაც ქართველმა ხალხმა „ნაციონალური ჭირი“ შეარქვა.“

14

სოროსი ისევ რულავს

თურქული მარყუჭი და «ქართული ოცნება»²

3

ბიძინა მრისხანა და ახალი ქართული ოპრიჩნინა

„კალიან ბევრი ადამიანი თანახმაა, გადასცეს ივანიშვილს ნებისმიერი უფლებები, ოღონდაც ის რაიმე ფორმით გადადგომის შემდეგ პროცესების მოდერატორად დარჩეს“

ბიძინა ივანიშვილი მიდის, მოსახლეობის დიდი ნაწილი დაბნეულია, მას გაურკვეველი მომავალი აზინებს. ძალიან ბევრი ადამიანი თანახმაა, გადასცეს ივანიშვილს ნებისმიერი უფლებები, ოღონდაც ის რაიმე ფორმით გადადგომის შემდეგ პროცესების მოდერატივად დარჩეს.

ეკონომიკური მოწინააღმდეგე
საპარტიო გვერდი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბიძინა მკრისსანა და ასპლი ქართული ოპორტიუნის

ბიძინა ივანიშვილი და ვერ აჩერებენ — პრემიერმინისტრის გადადგომა გარდაუვალი ჩანს. მსოფლიო პოლიტიკის ისტორიაში ანალოგიური სიტუაციის მოძებნა საკმაოდ რთულია, მოსახლეობის დიდი ნაწილი შეშინებულია, დაბნეულია და მკაფიოდ გამოხატავს უკმაყოფილებას მმართველის წასვლის გამო, ის კი თავისას ბიძინა არ იშლის. ყოველივე ამას XVI საუკუნეში რუსეთში განვითარებულ პროცესებს თუ შევადარებთ, როდესაც ივანე IV-მ (მრისხანემ) მოსკოვი მიატოვა და ოპორტიუნა დააარსა. რა თქმა უნდა, შეუძლებელია პირდაპირი პარალელის გაკეთება ივანიშვილსა და ივანეს შორის ან იმ როლებს შორის, რომელიც ერთმა სამოქალაქო სექტორს, ხოლო მეორემ ოპორტიუნებს დააკისრა, მაგრამ სათანადო სურვილის არსებობის შემთხვევაში ამ ნიადაგზე რამდენიმე საინტერესო აღმოჩენის გაკეთება ნამდვილად შეიძლება.

დღეს ოპორტიუნა, უპირველესად, აღიქმება, როგორც სასტიკი (პათოლოგიის ზღვარზე) ტერორის რეჟიმი; მასზე საუბრისას, როგორც წესი, უპირველესად, გვახსენდება შემზარავი სცენები სერგეი ეიზენშტეინის ეპოქალური ელიმიდან „ივანე მრისხანე“. ისინი, ხშირ შემთხვევაში, ფარავნით მთავარ კითხვას: რისთვის დასჭირდა ივანე მრისხანეს ამ რეჟიმის დამკვიდრება? სტალინის თქმის არ იყოს (როდესაც ეიზენშტეინს მის ფილმზე ესაუბრებოდა), „ივანე მრისხანე ძალიან სასტიკი იყო, მანამდე სწავლიდა ივანე მრისხანეს ოქროს სასტიკი“.

ალბათ, აქვე აუცილებელია იმის დაფიქსირება, რომ სიხასტიისა და მასშტაბური რეპრესიების აღქმა XVI და XXI საუკუნეებში ერთმანეთისგან მკვეთრად განსხვავდება: ინგლისში ჰენრი VIII-ს მმართველობის წლებში სიკვდილით 72 ათასი ადამიანი დასაჯეს (მოსახლეობის დაახლოებით 2,5%), დეოფალმა ელისაბედმა ამას კიდევ 89 ათასი მიუმატა. ეს განხილვის მიერ მართულ ნიდერლანდებში სისხლის გაუბეჭდი იდგა (დაახლოებით 100 ათასი რეპრესირებული), ანალოგიური მაჩვენებლებია გერმანიის ტერიტორიაზე (გლეხების აჯანყებების ჩახშობა). საფრანგეთში სოციალური რევოლუციის (3 ათასი „პართოლოგის ღამის“, დაახლოებით ათჯერ მეტი მომდევნო ორ კვირაში და ა. შ.). ივანე მრისხანე ამ მხრივ გამორჩეული ნამდვილად არ არის, მაგრამ მის რეპრესიებს ოდნავ განსხვავებული ლოგიკა ჰქონდა — არსებითად, ეს ელიტის „დიდი წმენდა“ იყო. იმ ელიტის, რომელიც, სხვა ყველაფერთან ერთად, სრული დეგრადაციის გზაზე იდგა და ქვეყნის გადარჩევა-

სარულადა. შემდეგ კი დაიწყო ის, რაც ასე შთაბეჭდავდა (და, ოსებ სტალინის აზრით, ზედამართლად) სერგეი ეიზენშტეინის ფილმმა ასახა.

დავუბრუნდეთ ჩვენ ბედურულ რეალობას. ბიძინა ივანიშვილი მიდის, მოსახლეობის დიდი ნაწილი დაბნეულია, მას გაურკვეველი მომავალი აზინებს. ძალიან ბევრი ადამიანი თანახმაა, გადასცეს ივანიშვილს ნებისმიერი უფლებები, ოღონდაც ის რაიმე ფორმით გადადგომის შემდეგ პროცესების მოდერატივად დარჩეს. პარადოქსულია, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენ ნარმოვიდგენთ რომ ხვალ ჩატარდება რეფერენდუმი კითხვით „თანახმა ხართ თუ არა, რომ ივანიშვილი დარჩეს იმ პირობით, რომელსაც „მოგვიანებით გაიგებთ“? უმრავლესობა, სავარაუდოდ, „კი“-ს უპასუხებს და ივანიშვილს სრულ კარტ-ბლანშს მისცემს. მართალია, ტერიტორიის გაყოფა ჩვენ შემთხვევაში არ ხდება, მაგრამ ივანიშვილმა უკვე მოინიშნა სამოქალაქო სექტორი, როგორც თავისი უშუალო კონტროლის (კი ბატონო, „განსაკუთრებული ყურადღებით“ ხელისუფლებას შეინარჩუნდება, ოღონდაც ეს საკვანძო ფრაზაა) „რა პირობით, მოგვიანებით ბაიბუქი“.

საბოლოოდ, აღმოჩნდა, რომ მისი მთავარი მიზანი, რომელიც მისი პოლიტიკის მიზანი იყო, იყო „განსაკუთრებული ყურადღებით“ ხელისუფლებას შეინარჩუნება, ოღონდაც ეს საკვანძო ფრაზაა) „რა პირობით, მოგვიანებით ბაიბუქი“.

საბოლოოდ, აღმოჩნდა, რომ მისი მთავარი მიზანი, რომელიც მისი პოლიტიკის მიზანი იყო, იყო „განსაკუთრებული ყურადღებით“ ხელისუფლებას შეინარჩუნება, ოღონდაც ეს საკვანძო ფრაზაა) „რა პირობით, მოგვიანებით ბაიბუქი“.

ერთი შეხედვით, XVI საუკუნის ოპორტიუნებს და XXI საუკუნის სამოქალაქო ატივისტებს შორის ძალიან დიდი სხვაობაა (მეორე შემთხვევაში ჩვენ ვსაუბრობთ არა ფენომენზე ზოგადად, არამედ იმ მისიაზე, რომელსაც ისინი ივანიშვილის მიერ კონსტრუირებული ახალ რეალობაში შე-

თუ ივანიშვილი) თავისი ოპორტიუნებით თუ სამოქალაქო ატივისტებით, ასეთ ვითარებაში ბოიარებს აქტიური ნიშნაღმდეგობის განხორციელება (გადატრიალების მოწყობის, სამოქალაქო ომის დაწყების, ხშირ შემთხვევაში კი, უბრალოდ, განძრევის) თავი არ აქვს. ისევე, როგორც ივანე მრისხანეს დროინდელ რუსეთში, დღევანდელ საქართველოში არც ერთი დაჯგუფება ელიტაში, სავარაუდოდ, არ არის საკმარისად ძლიერი იმისთვის, რომ რეალური ნიშნაღმდეგობა განიხორციელოს და (თუ-უნდაც უცხო სახელმწიფოების დახმარებით) ხელისუფლება აიღოს.

მაგრამ მსგავსი ნიშნაღმდეგობის არსებობა თავისთავად არ ნიშნავს, რომ ამა თუ იმ პოლიტიკის გატარება აუცილებლად წარმატებით დაგვირგვინდება. ივანეს რეპრესიებმა მნიშვნელოვნად შეცვალა რუსული ელიტა, მაგრამ ვერ ამოშანთა ბოიარებს ახალი ელიტები, რომლებიც XVII საუკუნის დასაწყისში დაწყებული უდიდესი სისხლიანი არეულობის, ე. წ. სმოლდსკის ერთ-ერთ მთავარ მიზეზად იქცნენ. სხვათა შორის, იმავე საუბარში ეიზენშტეინთან სტალინმა ბაბაქოინის ივანე მრისხანე იმის გამო, რომ მან „გოგონადი არ ამოწმებდა სუთი მსხვილი ფორმალური ოჯახის“. ეს რომ გააქვებინა, „სმოლდა“ სპარტოლ არ მოსვლამოდა... უფრო ბაიბუქი იყო „უნდა ამომავალი“, ამასთანავე, მან გაავლო პარალელი ივანე მრისხანესა და საფრანგეთის მეფე ლუდოვიკო XI-ს შორის, რომელიც საინტერესო განსახილველი იქნება, როდესაც ვისაუბრებთ ტრანზიტულ მდგომარეობაზე ფეოდალურ დაქაასულობასა და აბსოლუტიზმს შორის, მის განსხვავებებსა და მსგავსებაზე სხვადასხვა ქვეყანაში.

ცხადია, XXI საუკუნეში დამკვიდრებული ღირებულებების გადასახედიდან შეუძლებელია გამართლო წარსულის სისხლიანი რეპრესიები, მაგრამ აქედან სულაც არ გამომდინარეობს, რომ ელიტის „დიდი წმენდა“ აპრიორი მიუღებელი იდეაა. რაღაც უნდა მოვუხერხოთ ამ კორუფციასა და ნაპოტიზმში ჩაფულდ კორუფციას, რომელსაც არც იდუალები და არც სტრატეგიული უპრობლემა უნარი ბაიბუქი და ქვეყნის განვითარებისთვის უსერიოზულეს პრობლემებს ქმნის, ფაქტობრივად, გოგონადი მის. ივანე მრისხანეს თქმის არ იყოს (მიმართვა მოსკოვიდან გამგზავრების შემდეგ), „ისინი ძარცვავენ ხაზინას... ზრუნავენ თავის სიმდიდრეზე და დავინწყებული აქვთ

სამშობლო. მათი სული არ შეცვლილა და ბოროტმოქმედებას არ წყვეტენ“. დღევანდელ საქართველოში ჩვენ, ცხადია, სიკვდილით ვერ ვიშინებთ იმისთვის, რომ მსგავსი ადამიანები ქართული პოლიტიკიდან გაქრნენ. სრულიად საზოგადოების აქტიურობის და, როდესაც უცნაურადც უნდა გაიჭიდოს, გონიერების გარეშე, ამ მხრივ არც არაფერი გამოვსა.

სპარტოლ, მსგავს თანაკმა არ შეიძლება მსჯელოება კატაბორიკით „კარგი“, „ცუდი“, „კეთილი“, „გოგონადი“ და ა. შ. თუ არსებობს ფაქტობრივი (ამ შემთხვევაში კი ეს დეგრადირებული, ეპოქის მოთხოვნების შესუსტებით ელიტა), რომელიც ქვეყნის განვითარებას ხელს უშლის და მისი მზარდი ჩამორჩენის ერთ-ერთ მთავარ მიზეზად იქცნება, მაგრამ ვერ ამოშანთა ბოიარებს ახალი ელიტები, რომლებიც XVII საუკუნის დასაწყისში დაწყებული უდიდესი სისხლიანი არეულობის, ე. წ. სმოლდსკის ერთ-ერთ მთავარ მიზეზად იქცნენ. სხვათა შორის, იმავე საუბარში ეიზენშტეინთან სტალინმა ბაბაქოინის ივანე მრისხანე იმის გამო, რომ მან „გოგონადი არ ამოწმებდა სუთი მსხვილი ფორმალური ოჯახის“. ეს რომ გააქვებინა, „სმოლდა“ სპარტოლ არ მოსვლამოდა... უფრო ბაიბუქი იყო „უნდა ამომავალი“, ამასთანავე, მან გაავლო პარალელი ივანე მრისხანესა და საფრანგეთის მეფე ლუდოვიკო XI-ს შორის, რომელიც საინტერესო განსახილველი იქნება, როდესაც ვისაუბრებთ ტრანზიტულ მდგომარეობაზე ფეოდალურ დაქაასულობასა და აბსოლუტიზმს შორის, მის განსხვავებებსა და მსგავსებაზე სხვადასხვა ქვეყანაში.

ცხადია, XXI საუკუნეში დამკვიდრებული ღირებულებების გადასახედიდან შეუძლებელია გამართლო წარსულის სისხლიანი რეპრესიები, მაგრამ აქედან სულაც არ გამომდინარეობს, რომ ელიტის „დიდი წმენდა“ აპრიორი მიუღებელი იდეაა. რაღაც უნდა მოვუხერხოთ ამ კორუფციასა და ნაპოტიზმში ჩაფულდ კორუფციას, რომელსაც არც იდუალები და არც სტრატეგიული უპრობლემა უნარი ბაიბუქი და ქვეყნის განვითარებისთვის უსერიოზულეს პრობლემებს ქმნის, ფაქტობრივად, გოგონადი მის. ივანე მრისხანეს თქმის არ იყოს (მიმართვა მოსკოვიდან გამგზავრების შემდეგ), „ისინი ძარცვავენ ხაზინას... ზრუნავენ თავის სიმდიდრეზე და დავინწყებული აქვთ

მისი ავბიციები კვლავინდებურად დარჩება გამომწვევად ეროვნული უსაფრთხოებისთვის, რადგან საქართველოში სააკაშვილის დიქტატორული რეჟიმის რესტავრაციის ნებისმიერი მცდელობა, პრაქტიკულად, გარანტირებულად დიდი სისხლისღვრით დასრულდება, არაერთმა ადამიანმა ამ საფრთხის გასაწეობად შეიძლება ხელში იარაღი აიღოს.

მიუიზების დანსი თუ ზოგბი-სპოკალიფსი?

ორიოდე დღის წინ თბილისის აეროპორტში უცნაური სანახაობის ხილვა შეიძლებოდა. პირველად ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ მიხეილ სააკაშვილის მომხრეები პოლიციის საგანგებო დაცვის გარეშე შეიკრიბნენ, რათა აშშ-დან დაბრუნებულ თავიანთ ბელადს მისალმებოდნენ. თავისი მასშტაბით და სულისკვეთებით ეს თავყრილობა პატარა ტოტალიტარული სექტის რიტუალს მოგაგონებდათ, რომლის უკანასკნელი წევრები, ყველაფრის მიუხედავად, ასგზის მხილებული და ლაფში ამოსვრილი „გურუს“ ერთგულებას მაინც ინარჩუნებენ. ამ სცენაზე მისი უკიდურესად ლოკალური და, საბოლოო ჯამში, მარგინალური ხასიათის გამო ყურადღება, ალბათ, არ უნდა გაგვემხვილებინა, თუმცა ის არცთუ ურიგო უვერტიურაა მსჯელობისთვის შემდეგ საინტერესო თემაზე: მიშა, მიშიზმი და მიშისტები, რა ელოდებათ მათ ხვალ?

ფალოვს, რობორც შეუპოლია

საკაშვილი თბილისში ნიუ იორკიდან გაეროში სიტყვით გამოსვლის შემდეგ დაბრუნდა. არაფერი განსაკუთრებული, რაც საგანგებო განხილვას საჭიროებს, სააკაშვილის იქ არ უთქვამს, თუმცა საგულისხმოა, რომ მან იქ სცადა, თავი ვლადიმერ პუტინთან და რუსულ იმპერიალიზმთან მედგარ მეტროლოდ წარმოეჩინა. ეს მისი „დაცვის ხაზის“ ერთ-ერთი მთავარი კომპონენტია; აგერ უკვე რამდენიმე თვეა, სააკაშვილის ცდილობს, დაგვარწმუნოს, რომ მისი ხილვა განსასჯელთა სკამზე სწორედ რუსეთის პრეზიდენტს სურს, ხოლო საქართველოს ახალი ხელი-სუფლება თავისი გამოძიებითა და ბრალდებებით მის დაკვეთას ასრულებს. ერთი შეხედვით, ეს (ადვოკატების გადასახედიდან თუ შევხედავთ) პერსპექტიული ტაქტიკაა, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ სააკაშვილს ნაშყვიანებად დამაჯიკრებელი პოლიტიკის გატარებაში მამ-

ყარაულ ბრალდებას ფშლის მოპარვასთან ან, მაგალითად, ზურაბ ჭვანიას მკვლელობასთან დაკავშირებით, რის შესაძლებლობაზე არაერთმა ექსპერტმა მიანიშნა, პუტინის ლანკადა მას არ უშვებენ და დასაპატიმრობი, დიდი ალბათობით, არავინ გამოეხატება.

ეს, ალბათ, არა მხოლოდ თავდაცვითი პოზიციაა შესაძლო იურიდიულ გართულებებთან დაკავშირებით; სააკაშვილი, მისი დღევანდელი დაბეჭდვითი მდგომარეობის მიუხედავად, დიდ პოლიტიკაში, მეტიც ხელისუფლებაში, დაბრუნებაზე ოცნებობს, რაზეც ნათლად მიუთითებს ზოგიერთი მონაკვეთი მისი ბოლოდროინდელი ინტერვიუებიდან. შესაძლოა, ის ვარაუდობს, რომ მკვეთრი ანტირუსული პოზიცია მას საინტერესოს გახდის ვაშინგტონისთვის, იმ შემთხვევაში, თუ ოდესღაც მომავალში, ბარაკ ობამას თანამედრობიდან წასვლის შემდეგ, თეთრი სახლი მოსკოვთან დაპირისპირებაზე აგებული პოლიტიკის გატარებაში დაინ-

იმ შემთხვევაში, თუ სააკაშვილს ნაშყვიანებად დამაჯიკრებელი პოლიტიკის გატარებაში მამყარაულ ბრალდებას ფშლის მოპარვასთან ან, მაგალითად, ზურაბ ჭვანიას მკვლელობასთან დაკავშირებით, რის შესაძლებლობაზე არაერთმა ექსპერტმა მიანიშნა, პუტინის ლანკადა მას არ უშვებენ და დასაპატიმრობი, დიდი ალბათობით, არავინ გამოეხატება

ყებს და ამ კონტექსტში სააკაშვილს ხელისუფლების დაბრუნებაში დაეხმარება. ძნელია, დღეს ამას უწოდო რაციონალური გათვლა. ეს, ალბათ, მაინც უფრო უსაფუძვლო ილუზიებია, თუმცა თეორიული შანსი იმისა, რომ მომავალში, რაღაც მომენტში ყველა საშინაო თუ საგარეო ფაქტორი ერთმანეთს სააკაშვილის სასარგებლოდ დაემთხვევა, მაინც არსებობს. ასე რომ, მისი ავბიციები კვლავინდებურად დარჩება გამომწვევად ეროვნული უსაფრთხოებისთვის, რადგან საქართველოში სააკაშვილის დიქტატორული რეჟიმის რესტავრაციის ნებისმიერი მცდელობა, პრაქტიკულად, გარანტირებულად დიდი სისხლისღვრით დასრულდება, არაერთმა ადამიანმა ამ საფრთხის გასაწეობად შეიძლება ხელში იარაღი აიღოს.

თუმცა ყოველივე ეს რეალობისგან ჯერჯერობით ძალიან შორს დგას. პოლიტიკური გეგმის გატარებაში ზოგადდალ ძალიან რთული რამ არის, ამიტომ ქართულ პოლიტიკაში „ზომბი-აპოკალიფსის“ სცენარების განხილვისგან, ალბათ, თავი უნდა შევიკავოთ. უფრო აქტუალური ამ შემთხვევაში შესაძლო სასამართლო პროცესისთვის სააკაშვილის წინასწარი მზადება ჩანს. სააკაშვილს, სავარაუდოდ, იმედი აქვს, რომ, რაც უფრო მწვავედ გააკრიტიკებს პუ-

ტინს, მით უფრო დიდხანს ჩათვლის ზოგიერთი მისი პარტნიორი საზღვარგარეთ, რომ ის სასარგებლოა და არ დაივიწყებს მას, როგორც ეს უკვე არაერთმა დასავლელმა პოლიტიკოსმა, პოლიტიკოლოგმა თუ ჟურნალისტმა გააკეთა. მაგრამ „მთავარი ქართველი ანტიპუტინისტის“ ტიტულის შენარჩუნება მისთვის რამდენიმეწლიანი პერსპექტივაში არც ისე იოლი იქნება, რადგან მისმა უცხოელმა პარტნიორებმა შეიძლება ჩათვალონ, რომ ეს ლოზუნგები და პოლიტიკა, არასასურველია, არაპოპულარულ ფიგურას დაუკავშირდეს, რომლის დაბრუნება ხელისუფლებაში არარეალურია ან გაუმართლებლად დიდ დანაკარგებს უკავშირდება; რომ სააკაშვილი (თანაც მას სკანდალური სასამართლო პროცესი ემუქრება) შესაბამისი დევების დეველოპებას ახდენს და მათ გამხმობვანებლად საქართველოში, თავის ფავორიტად სხვა პოლიტიკოსი შეარჩიონ. კრემლისთვის კი, პირიქით, მომგებიანია, რომ მას საქართველოში ყველაზე მწვავედ რაც შეიძლება არაპოპულარული და უპერსპექტივო პოლიტიკოსი პრეზიდენტი კვალდება, შეიძლება არა მხოლოდ დაპირისპირებას პუტინის პოლიტიკასთან, არამედ პროდასავლურ პოპულარულ პრეზიდენტად, რის შემდეგაც „ქართული ოცნების“ ამომრჩევლების დიდი ნაწილი თავს, სავარაუდოდ, ფრიად შეუჩაცხოფილად იგრძნობს.

მოსკოვისთვის და უარასი ვაშინგტონისთვის; საბულისსხმოა, რომ ყველაზე მთავარი ფაქტორი ქართველი „მედასაპატიმრობი“, აბერ უკვე რამდენიმე წელია იმის გამო, რომ სააკაშვილმა თავისი მოქმედებით თუ განცხადებებით მოსახლეობის დიდ ნაწილს დასაპატიმრობა გულისხმობს.

რაც შეეხება ტაქტიკურ პერსპექტივას, საინტერესოა, როგორ გაცდილებენ სააკაშვილს პოსტიდან მისი რადიკალური ოპონენტები. იმ დღეს ისინი აეროპორტში არ მისულან და მხოლოდ პარლამენტთან ფიჭულის დანვით შემოიფარგლნენ. მოუწევს თუ არა „ნაცმოძრაობის“ ბელადს ხელისუფლებაში ბოლო თვის გატარებაში შიშში, დემონსტრანტების ფსიქოლოგიური ზეწოლის ქვეშ? ეს დამოკიდებულია იმაზე, გაჩნდება თუ არა შესაბამისი განწყობა საზოგადოებაში, თორემ ახალი ხელისუფლება ყოველივე ამის ორგანიზებაზე არ წავა; მეტიც, კოჰაბიტაციის ექსტრემული შესული, უცხოელი პარტნიორების დაუინფორმირებლობა იქამდეც კი მივიდეს, რომ სააკაშვილი ახალი პრეზიდენტის ინაუგურაციაზე დაპატიმროს, რის შემდეგაც „ქართული ოცნების“ ამომრჩევლების დიდი ნაწილი თავს, სავარაუდოდ, ფრიად შეუჩაცხოფილად იგრძნობს.

როცა მოუხმოვო პარტია

საუბარს „ნაციონალური მოძრაობის“ უახლოეს პერსპექტივაზე ერთი ამოცნობი ფაქტორი ართულებს. ჯერჯერობით გაუგებარია, რა ელოდება ყოფილ მაღალჩინოსნებს (რომლებთანაც გამოძიებას, სავარაუდოდ, სერიოზული პრეტენზიები აქვს) საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ, როდესაც დასრულდება ახალი ხელისუფლების მიერ გამოცხადებული ფაქტორივი მორატორიუმი დაპატიმრებებზე. ამაზე მნიშვნელოვანწილად დამოკიდებული იქნება, თუ ვინ გააკონტროლებს პარტიას, რომელიც, ფორმალური ერთიანობის მიუხედავად, გადაიქცევა ცალკეულ ლიდერებზე მიბმული, ხშირ შემთხვევაში ერთმანეთზე გადამტერებული დაფუძვლების კონგლომერატად. მაგრამ ჩვენ, პრინციპში, შეგვიძლია ვისაუბროთ ორ ძირითად სცენარზე, რომელთა ფარგლებში შეიძლება მოექცეს მოვლენათა განვითარების ყველა ვარიანტი — ან შიშისა და პარტიულ ბრძოლაში გაიმარჯვებენ ქალაქი, რომლებიც ბადასტყვიან „ნაციონალურ“ ისეთივე კომფორტულ და, ყველაფრის მიუხედავად, უწყინარ ოპოზიციად, როგორც სააკაშვილის მმართველობის წლებში ქრისტიან-დემოკრატიული პარტია იყო, ან „ნაციონალური“ სათავეში სწრაფ რევენსი და მუდმივი კრიზისის შემთხვევაში ორიენტაციის მიღება.

სხვათა შორის, რაოდენ გასაკვირიც უნდა იყოს, „ნაციონალურის“ შეურიგებელი ოპონენტებისთვის უფრო სასურველი მეორე სცენარი ჩანს, რადგან მის ფარგლებში შეიძლება გაჩნდეს სიტუაცია (გადატრიალების მცდელობა და სხვ.), როდესაც „ნაციონალურის“ სრული განადგურების შესაძლებლობა მიეცემა, თუმცა ჯერჯერობით უფრო აქტუალური, ალბათ, პირველი სცენარია — პარტიის გადაყვანა სათადარიგო ლიანდაგზე დავით ბაქრაძის მსგავსი ლიდერების მიერ; მისი, ასე ვთქვათ, „ქრისტიან-დემოკრატიზაცია“, საფუძვლიანი რეკონსტრუქცია და მხოლოდ ხანგრძლივი პაუზის შემდეგ (სავარაუდოდ, არა ნაკლებ 5-7 წლისა) ხელისუფლებაში დაბრუნებაზე სერიოზული პრეტენზიის დაფიქსირება.

ამ პერსპექტივებზე საუბრისას ჩვენ უნდა გავითვალისწინოთ ის, რომ „ნაციონალური“ დაცემის და მისი რესურსების შემცირების პროცესი ჯერ არ დასრულებულა. შესაბამისად, ამოუცნობია ეფექტი, რომელსაც პარტიანზე ფინანსური რესურსებისა და მედიაზე გავლენის შემცირება, აგრეთვე, სავარაუდოდ სასამართლო პროცესები (შესაბამისი მტკიცებულებების გამოძიებების შემთხვევაში) მოახდენს. სხვათა შორის, ამას წინათ, ერთ-ერთ სავსებით კომპეტენტურ წრეში სრული სერიოზულობით მსჯელობდნენ ერთ, არცთუ შორეულ წარსულთან დაკავშირებულ „საინფორმაციო ბომბზე“, რომლის შესაძლო „აფეთქების“ შემდეგ დავით ბაქრაძე, უბრალოდ, იძულებული გახდება, საპრეზიდენტო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

პეტრე მამრადე:

თუ გინდათ, სხრა სასელფინიფოს პასპორტი აიღეთ, ოღონდ ღარჩით თქვენს შინაზე

საქართველოში ერთ-ერთ მთავარ და გამაღიზიანებელ პრობლემად NDI-ისა და IRI-ის კვლევები იქცა. ეს საკითხი ბიძინა ივანიშვილისა და ექსპერტების კამათის თემაც გახდა. როგორც ჩანს, არავინ აღფრთოვანებულა იმ ფაქტით, რომ საქართველოში პირველ მინისტრად ირაკლი ალასანიას დასახელდა, არც იმით, რომ დავით ბაქრაძე მეორე ადგილზეა. ხალხი სარწმუნო კვლევებს ითხოვს, მაგრამ ქვეყნის პრემიერი არც ერთ საკითხთან დაკავშირებით შენიშვნას არ იღებს. რა არის ჩვენი ქვეყნის მთავარი პრობლემა და რა უნდა აუხსნას ხელისუფლებამ ხალხს ამა თუ იმ მნიშვნელოვან საკითხთან დაკავშირებით, „საქართველო და მსოფლიოს“ პოლიტიკოსი პეტრე მამრადე ესაუბრა.

ამერიკისთვის, მაგრამ შესაძლებელია, არ მოემსახუროს დემოკრატიის გავრცელებას მსოფლიოში, ამ საკითხზე შესაძლებელია კამათი... **საქართველოში ამერიკის ჩარევამ ხელი შეუწყო დემოკრატიის განვითარებას? ჩარევამ, რომელიც ბუშის შვილის დოქტრინად იყო გამოცხადებული, უკუშედეგები მოიტანა.**
მინდა, მკითხველმა იცოდეს, რომ **დასავლეთის მოთხოვნაა — როგორც გინდათ, რა მეთოდებითაც გინდათ, რუსეთთან**

— ბატონო პეტრე, ექსპერტებთან შეხვედრის დროსაც მწვავედ დაისვა საკითხი საქართველოში ამერიკელების მიერ ჩატარებულ სოციოლოგიურ კვლევებზე და პოლიტიკოსების რეაქციებზე. ბოლო რეაქციების თანახმად, ირაკლი ალასანიას მინისტრებს შორის პირველ ადგილზეა. თქვენ თვლით, რომ ახლანდელი კვლევა მართალია და ალასანიას პირველი მინისტრია?

სავლეთშიც დიდი პრობლემაა. მაყურებელი, ელექტორატის ნევრი უყურებს ტელევიზიას და არა სამინისტროს მუშაობას. ის დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს მინისტრის ცნობადობას, იმიჯს. არაპირდაპირი თქვამს, რა გააკეთა თავდაპირველი სამინისტრო, რა უნდა გააკეთებდნენ და ა. შ. რეაქციები, რომელიც დაიწყო, არის სიმპათიურიდან გამომდინარე. დრო და შეხედულებები შეიცვალა, ახლა უკიდურესი პოზიციები ანიჭებენ, რომლებსაც ანტიპროპაგანდა უწოდებენ, რომლებსაც ეხარებათ ხალხის მთავარი ნაწილი ანუ თქვენ — გადაკეცილი კურსის გამო მთავრობით კრემლი! მორჩა, უკუშედეგობა გარანტირებულია, არაპირდაპირი.

— არავითარ შემთხვევაში საქართველოში დღესაც კვლევებს ზუსტად იგივე უგულავას ფორმები ასრულებენ, დღეს თითქოს შიში აღარ არის, მაგრამ ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს, როგორ და რა ფორმით დასვა მკითხვას. მინისტრების შეფასება და-

«დასავლეთის მოთხოვნა — როგორც გინდათ, რა მეთოდებითაც გინდათ, რუსეთთან ურთიერთობა უნდა ალაგინოთ! თან 22 ნაწილია, ეს მოთხოვნა მოქმედებს»

როგორ, რა მოჰყვება ამ სიტყვებს და „დარწმუნებს“.
— რადგან კრემლი ვახსენეთ, გადავიდეთ ჩვენი ხელი-სუფლებების საგარეო კურსზე, რამდენად სწორია პოლიტიკა და რა შედეგები ჩვენს გარემოში მოხდება. ჩვენს რეგიონში მოხდება რაიმე სერიოზული აფეთქება.
— ახლა ვცნობი როგორც კონკრეტულ ბრწყინვალე წერილს ირანი-თურქეთი-სირიის შესახებ.
საქართველოსთვის ეს ყველაფერი მირაჟია, ჩვენ არანაირად არ შეგვცვლება სირიის კრიზისი, არც პირდაპირ და არც ირიბად. ამერიკელი პოლიტოლოგი წერს, რომ ეს შეიძლება კარგი და სწორი იყოს

ქვეყნის წინაშე დგას ასეთი მოთხოვნა: საქართველოს არსებობა არარსებობა დამოკიდებულია იმ გოლიათ ქვეყანაზე, რომელსაც შენი მებრძოლი შტეფია და შენი სხვა არჩევანი აღარ გაქვს. **ზვიად გამსახურდიას ნიქსონმა უთხრა — ბატონო პრეზიდენტო, იცოდეთ ერთი რამ: არასოდეს, არც ამერიკა და არც დასავლეთი საქართველოს გამო არა თუ არ ეომება რუსეთს, არამედ ურთიერთობასაც კი არ გააფუჭებს.** ეს 2008 წლის აგვისტოში ნათლად დაგინახეთ, როცა არც ერთი სანქცია არ განხორციელდა რუსეთის წინააღმდეგ. მთელი მსოფლიო რუსეთის დამშვიდებას შეუდგა. რასამუსენმა განაცხადა: მთელი ჩემი ხუთწლიანი მოღვაწეობა მიმართულია იქითკენ, რომ რუსეთი ნატოში ჩაერთო, როგორც პარტნიორი ქვეყანა.
ნატოს მცოცავი ექსპანსია, რომელიც რუსეთის საზღვრებთან მიმდინარეობდა, პუტინმა საქართველოში განხორციელებული ოპერაციით შეაჩერა. **ნაშაქონი კი ამბობს, რომ აგვისტოში რაც მოხდა, იყო ქალიანი სწორი და საბარტოლომეო ეს უნდა გაიმოსო. მიხალკოვი კი აპირებდა აშლის ინტოპ, რომ თვლილი იქნა არ იმით (ეს ის მიხალკოვია, კახეთში ქალიშვილის ქორწილში რომ ჩამოვიდა და მიმა რადიატორ-**

გასილ ჭიჭინაძე: 20 საუკუნეა, ათ მხნეებს არ ასრულებს ხალხი და ივანიშვილის პირობას დაუჯერებს?

ბოლო დროს განვითარებულ მოვლენებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება დიპლომატი მასილ ჭიჭინაძე.

სწორად გამიგეთ, იმ მიზეზ-ული შესაძლებლობის სანდონად მდებარე არაფერი მაქვს, მაგრამ დამრჩა შთაბეჭდილება, რომ ისინი სათბურებს თითის ქნევით ამუნათებდა, — თქვენი შენიშვნები საფუძველს მოკლებულიაო. რა შთაბეჭდილება დაგარჩათ ამ შეხვედრიდან და რამდენად მისაღებია თქვენთვის ის ტონი, რომლითაც პრემიერი საუბრობდა?

ერთი და იგივე რიტორიკით ვასუბობ: რითი-ასაპუბლიკა, რის საფუძველზე ამგვარ და ა. შ. ეს არ არის იმის გამო, რომ ისინი პრემიერი რომ ხარ, ის მანინც ხომ უნდა იცოდეთ, რომ ეს საპირაპირო გამოცხადებაა? — ამ შეხვედრაზე ყველაზე მეტი დრო, ფაქტობრივად, „ოცნების“ წინასაარჩევნო დაპირებებს დაეთმო. პრემიერმა განაცხადა, რომ მათ, 11 თვეში რის გაკეთებაც შეიძლებოდა, ყველაფერი მაქსიმალურად შეასრულეს.
— მაშინ ჩამოვთვალეთ პუნქტობრივად, რა გაკეთდა და რა არა: **გადასახადების, დანის, გაზის ტარიფის მნიშვნელოვნად შემცირება, უსრულდა, რაც უნდა, რაც უნდა, რაც უნდა, რაც უნდა.** სანდავი განაფ-და? არ განაფდა. ახლა

რაც შეეხება უმთავრეს დანებებს — სამართლიანობის აღდგენას, მანას-ხათი კონკრეტული შედეგი, ვის შიხსო ეს საბარტოლიანობა. მერაბიშვილი და ახალაია რომ დაიჭირეს, ესაა ყველაფერი?! ასობით და ათასობით დაზარალებულ ადამიანს ყურადღება არ უნდა?!
— ქონებაწარმეულ ადამიანებს თუ გულისხმობთ, ამაზე პრემიერმა, ფაქტობრივად, გასაგები მინიშნება გააკეთა, ფული არ გვაქვსო.
— ვთქვით, მართლა არ აქვთ, ეს კიდევ გასაგებია, მაგრამ ხალხს მანქანები რომ წაართვას და ახლაც სადგომებზე უყენიათ, ამას რა ფული უნდა, მიეცი და წაიყვანოს. გარდა ამისა, **წინასაარჩევნო პერიოდში ივანიშვილი აცხადებდა, რვეს რომ მოვალთ, არც ერთი ოჯახი არ იმნება გამოსახლე-**

ბულიო. დღეს რას შვრებიან განკავშირებები? — **ბანტა-პუნტით ყრიან ხალხს სასლაბიდან.** აი, ზუსტად ამაზე ისაუბრებდა დემურ გორხეიძე დასაბუთებულად, მაგრამ რატომღაც ის არ მინიშნებს პრემიერთან შეხვედრაზე. თუ რატომ, თავად განსაჯეთ. ფაქტია, რომ იქ ადამიანების მხოლოდ ვინცო წრე იყო წარმოდგენილი.
— დაპირებები ახსენეთ და ივანიშვილი იმასაც ამბობდა, რომ მნიშვნელოვანი წინსვლა ორი-სამი წლის შემდეგ იქნებოდა. **ჯერ ყველაფერი წინაა.**
— კი, მაგრამ ის მიდის, ვინ გააგრძელებს დაწყებულ საქმეს, ვინ რჩება? სხვათა შორის, სწორად უთხრა მას ვაჟა ბერიძემ, იმ 53 პროცენტთან, 1 ოქტომბერს რომ მიიღეთ, 50 პირადად თქვენი იყო. ახლა აქ მეორე მომენტიცაა: — ეს 50-პროცენტიანი კაცი რომ

მიდის და 3-პროცენტიან დაწარჩენ კოალიციას გეიტოვებს, ჩვენ ხომ ვიცით, ისინი ხალხს არ აურჩევია? **თუ მი-დისხარ, კი, ბატონო, მაგრამ კეთილი ინება და დაშალე ეს პარლამენტი. მერა ხალხმა ხალხსადა არჩივენიტი განაწმინდოს, ვისი ადგილი სა-დაა.**
— რამდენიმე დღის წინ სპორტის სახალხში გამართულ ყრილობაზე ივანიშვილმა განაცხადა, მარგველაშვილის მხარდაჭერა ჩემს მხარდაჭერას ნიშნავსო. **ზოგმა ეს განაცხადება ამომრჩეველზე ზენოლად შეაფასა.** თქვენ რას ფიქრობთ?
— გარკვეული შემოქმედება, ალბათ, იყო, მაგრამ ეს არ არის მისი ერთადერთი განცხადება. როგორც კი მარგველაშვილი კანდიდატად დასახელდა, მსგავ-

— საერთოდ გაუგებარია, რა ნიშნით იყენის ის ექსპერტები შერჩეულნი. ძალიან მაინტერესებს, რატომ არ იყო იქ დემურ გორხეიძე; კაცი, რომელიც პირდაპირ, დასაბუთებულად ამბობს, რომ ბანკები ხალხს ძარცვავენ.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ამერიკაში უკვე მიღებულია გადაწყვეტილება, საქართველოში ორპარტიული სისტემა დამკვიდრდეს. ერთი იქნება სახელისუფლო „ქართული ოცნება“ და მეორე — „ნაციონალური მოძრაობა“, მესამე პარტიისთვის ადგილი არ რჩება.“

სოსო ცინცაძე:

ქვეყანას სააკაშვილი კი არა, «თავისუფლებას ინსტიტუტი» პართავდა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ქართველ ექსპერტებთან შეხვედრას არაერთგვაროვანი გამოხმაურება მოჰყვა. საზოგადოების ნაწილმა ეს ყველაფერი დემოკრატიისკენ გადადგმულ ნაბიჯად, ნაწილმა კი ექსპერტების დისკრედიტაციის მცდელობად შეაფასა. აღნიშნული შეხვედრისა და ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენების თაობაზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ექსპერტი სოსო ცინცაძე ესაუბრება.

ნებისმიერი დავალების შემსრულებელი. ამიტომ ასრულებდა სააკაშვილის დავალებებს, ის არ იყო რევოლუციონერი, რომ ბარიკადებზე ასულიყო.

სმირად ვნერ ახალი ხელი-სუფლების მხრიდან შურისძიებაზე. რასაკმარისია, დანაშაული ვერცა ჩინი, მბარამ არ იქარენ, იმიტომ, რომ ვერ დაუმტკიცებენ. არაფრის გეზუნებათ ახალაინას და მი-

ოზულ დანაშაულში ეჭვმიტანილი მაღალჩინოსნების დასჯის უფლებას?

— ვფიქრობ, ამერიკაში უკვე მიღებულია გადაწყვეტილება, საქართველოში ორპარტიული სისტემა დამკვიდრდეს. ერთი იქნება სახელისუფლო „ქართული ოცნება“ და მეორე — „ნაციონალური მოძრაობა“. მესამე პარტიისთვის ადგილი არ რჩება. 3-4 თვის წინ უსუფაშვილმა ამერიკაში ყოფნისას განცხადდა,

და უფრო მეტად უყვართ? ქუჩაში სმირად მესაუბრებინან მოქალაქეები და, რომელსაც მათ ვაპითხვები, მხარს ვის უჭირან, ყოველი ათიდან 8 გუზჯანაქას და ორი-სამი ბაქრაძის ასახელებს. არც ერთი მარხველავშილის არ ამბობს. იმიტომ არა, რომ ცუდი კაციცა, არა, მბარამ არაფრადმეტად არ მარბა, იმიტომ, რომ ნეტარმორწმუნე იდეალისტიცა. საზოგადოებას არაფრად, რომ პირველ ადგილზე მარხველავშილი გავა, მეორეზე — ბაქრაძე.

— როგორ ფიქრობთ, რამდენად მართებული ტონი შეარჩია პრემიერმა ექსპერტებთან საუბრისას, როდესაც მათ დაჟინებით სთხოვდა საკუთარი სიტყვების დასაბუთებას? მაგალითად, ექსპერტმა ვაჟა ბერიძემ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ „ნებისმიერი დემოკრატიული ქვეყნის არჩეულ პრემიერს პირს ექსპერტების მსგავსი განკითხვა ძალიან ძვირი დაუფადებოდა“...

ეს შეხვედრაც ძველებურად ჩაივლიდა.

— რატომ ვერ დაიცვეს საკუთარი პოზიცია უფრო მკაფიოდ და გამოჩნდნენ თუ არა სუსტები ქართველი ექსპერტები?

— იქ ერთი ექსპერტი იყო — ბიძინა ივანიშვილი. ექსპერტებს დამაჯერებელი არგუმენტები არ ჰქონდათ. მაგალითად, კახა კახიშვილმა იცის, რასაც ლაპარაკობს. იურიტიცა, ყოფილი პროკურორია და კარგად ერკვევა ვითარებაში. ამიტომაც პრემიერს კახასთვის არ უთქვამს, რასაც ვნერ, ტყუილიაო.

— რამდენად დროული და მართებული იყო პრემიერის მხრიდან ზურაბ ადეიშვილის ქება? გამოდის, რომ ადეიშვილი მხოლოდ სისტემის მსხვერპლი იყო და კარგი ხელისუფალის პირობებში მშვენივრად იმუშავებდა. სა-

«დღევანდელი პოლიტიკით ვერც ნატოში შევალთ და ვერც რუსეთს შევუჩივლებით»

აკაშვილმაც მოუხადა ორი დღის წინ ბოდიში ქართველ ხალხს და როგორ უნდა მოექცეს საზოგადოება, ყველას ყველაფერი აპატიოს?

— ჩვენი ყურისთვის ცოტა უცნაურად მოსასმენია, როცა ივანიშვილი ადეიშვილს აქებს. მან, ფაქტობრივად, თქვა, რომ ადეიშვილს მიიღებდა სამსახურში და მის ხელში კარგი კადრი იქნებოდა. ადეიშვილი იყო ბრწინვალე მენეჯერი და

რაბიშვილის პროცესი? ამ 9 წელიწადში პროკურორებმაც მტკიცებულა ბაქრაძის მიმართ უნარი დაპირება, რადგან მბარაჩინი ყოველგვარი მტკიცებულების გარეშე გამოქონდათ. ამ კიდევ მეორე ფაქტორია, ამ დაჭირებას დასაბუთებითი საფუძვლები არაქონდა.

— რატომ არ აძლევს ხელი-სუფლებას დასავლეთი სერი-

ჩვენი მიზანია, „ნაციონალური მოძრაობა“ გადავარჩინოთ. ორი კვირის წინ კი ალასანიამ თქვა, „ნაციონალურმა“ რაც კარგი გააკეთეს, არ უარყოფო და ჩვენც გავაგრძელებით. თუნდაც NDI-ის გამოკითხვები ამტკიცებს, რომ გარკვეულ საზოგადოებრივ აზრს ამზადებენ, თორემ ვის სჯერა, რომ „ნაციონალები“ წინა ბურჯანაძეზე ორჯერ უფრო პოპულარული არიან

— რატომ გახდა ამ არჩევნებში მეორე ადგილის მოპოვება ასე მნიშვნელოვანი?

— იმიტომ, რომ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიანი არჩევნები ჩატარდება, საგარეულოდ, მეორე ტური დანიშნება. აქვე აღვნიშნავ, რომ მხოლოდ გაყალბება არ მიმართულია უსამართლობად. უსამართლობაა, როცა მარგველაშვილი კახელ მევენახეებს ხვდება და მის გვერდზე სოფლის მეურნეობის მინისტრი დგას. მარგველაშვილს მეორე ტურში ბაქრაძესთან პაექრობა აძლევს ხელს, რადგან ბაქრაძე უფრო ადვილი დასამარცხებელია, საკმარისია, მას ბოლო 9 წელი გაუხსენონ...

უფასო სახელმძღვანელოები — გარბველავშილის მოკრიბი ტყუილი

განათლების ექსპერტ მანანა ნიკოლაიშვილის განცხადებით, განათლებისა და მეცნიერების სისტემის ისევე სააკაშვილის კადრები მართლაც არის. მისივე თქმით, „ქართული ოცნების“ პროგრამა, რომლის 90% პირადად ქალბატონ მანანას დამუშავებული ყოფილა, ახლა გვერდზეა გადადებული და ამის ნაცვლად ისევ მიშას კლანების მაფიოზური პროგრამა ხორციელდება. მართალია, მარგველაშვილმა უფასო წიგნების პროგრამა შესთავაზა ხალხს, მაგრამ ეს სულაც არ არის საკმარისი არსებულ სიტუაციაში და, წინგადადგმულ ნაბიჯად კი არა, მარგველაშვილის ტყუილად უნდა ჩათვალოს. „საქართველო და მსოფლიოს“ განათლების ექსპერტი მანანა ნიკოლაიშვილი ესაუბრება.

მშუპოვანი; მათ პატრიარქი და საპატრიარქო აფინანსებთ და რატომ არ აძლევს უფასოდ წიგნებს? არცხვენი „ქართული ოცნების“ მთავრობას, საპატრიარქოს სკოლებს უფასოდ რომ არ დაურიგებინ წიგნები?

— აი, ამიტომ არ მომონს მე ეს ინიციატივა, არ არის ეს გამართული პროგრამა. დიას, 600 ათას ბავშვს თუ აძლევ უფასო სახელმძღვანელოებს, 20 ათასმა ბავშვმა რაღა დაგიშვა? საპატრიარქოს სკოლებს რატომ არ მისცეს წიგნები? აი, ეს არის მთავარი საკითხი. კარგი, არ მისცეს კერძო სკოლებს, მაგრამ მრავალწლიანმა ოჯახებმა რაღა დაუშავენ?

— რატომ, რა არის მიზეზი? — არ ვიცი, ეს მათ ჰქონიხეთ. მხოლოდ საჯარო სკოლის მოსწავლეებს ურიგებენ ამ უფასო სახელმძღვანელოებს, ისევე, როგორც მხოლოდ საჯარო სკოლის მასწავლებლებს აძლევენ რაღაც დაზღვევას. დაევიწყოთ, არ იციან, რომ სახელმწიფო კერძო სკოლა უნდა აკონტროლოს? არც ის იციან, კერძო სკოლის მასწავლებლებს შედარებით

კაპიტებს რომ უხდიან? აქ სამართლიანობა არ უნდა აღადგინოს სახელმწიფომ ან არ უნდა აკონტროლოს ისინი? მართო ვაუჩერი უნდა აძლიონ და სახელმწიფო ბიუჯეტის ფული კერძო სკოლის მეპატრო-

ნაციონალური. დიას, გადაწყვიტეს, წლის ბოლოს უფასოდ მოცემული წიგნები უკან დააბრუნონ; ჯარიმების გადახდას ეს არჩევს.

— და ჯარიმა რამდენია, თუ იციან? ერთ-ერთი მასწავ-

მანანა ნიკოლაიშვილი: ელიტური კორუფცია განათლებისა და მეცნიერების სისტემაში ისევ მკვირვარებას

ნებმა ვიხილეთ უნდა ჩაიდონ? მოკლედ, რაც იყო სააკაშვილის დროს, მსოფლიოს უნდა უნდა დაეხმოს, განაწესოს და ელიტური კორუფცია, იმიტომ დაეხმოს გააძლიერა და გაძლიერა. ეს კიდევ რა ჯარიმებში შემოვიღებთ ამ უფასო სახელმძღვანელოებს, ეპთან დაპაპირებით, X, XI, XII კლასებში შეუძლებელია დაეხმოს არიან, ამგვარად, ამ სახელმძღვანელოებს შინ შევიხანებთ და საამბიაროს მოგვამს

ლეების თქმით, წიგნების ნაწილი ბიბლიოთეკიდან გამოიტანეს, რამდენიმე შელახული ყოფილა... ჯარიმა მაინც არ აგვიდება?

— ჯარიმა 20 ლარიაო, ასე ამბობენ.

— მაშ, რა მნიშვნელობა აქვს, ახლა გადაიხდიდა მშობელი თანხას თუ შემდეგ, როცა შელახულს დააბრუნებ, გამოდის, ეს მარგველაშვილის ტყუილი იყო?

— ეგრე გამოდის. ბუნებრივია, წიგნი არ უნდა შელახოს, მაგრამ მაინც ძალიან მაღალი ჯარიმებია, ასე არ უნდა იყოს.

და კიდევ, რას ეფერებინან ამ წიგნების ავტორებს და რატომ ინარჩუნებენ, ვერ გავიგე. დიას, საინტერესოა, იმ უვარგისი სტანდარტებისა და სახელმძღვანელოების შემქმნელ ექსპერტებსა და ავტორებს რატომ ინარჩუნებენ. საერთოდ ახლიდანაა დასაწერი ეს წიგნები.

— წიგნი უხარისხოა, მიმე, შრიფტის ზომა და მონაზულობა თვალს ტყენს ბავშვებს, ამბობენ. რატომ არ ექცევა ამას ყურადღება?

— დიას, მათ შეინარჩუნეს სააკაშვილის ხე-

კომუნიკაცია

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დამოუკიდებელ საქართველოში განხორციელებული რეფორმით მინა გლეხობას დაუბრუნდა და ყიდვა-გაყიდვის საბაზისი გახდა. მაგრამ დღემდე არავის უნახავს ამ საბაზრო პრინციპის გამოყენებით გამდიდრებული გლეხი, ახალი „ლატიფუნდისტები“ კი, იცოცხლეთ, მომრავლდნენ საქართველოში, უპირველესად — უცხოელთა, ამიტომაც, რომ ჩვენს ქვეყანაში განსაკუთრებით მწვავედ დგას უცხოელთა მიერ სასოფლო-სამეურნეო მიწის საკუთრებაში შექმნილი საკითხი.

მინა ჩვენი არსობის

ბოლო რვა წლის უპირველესი ლოზუნგმა „მინა — გლეხებს, ფაბრიკა-ქარხნები — მუშებს!“ სოციალისტური რევოლუციის შემდეგ, რომელსაც სტალინი თავდაპირველად გადატრიალებად მოიხსენიებდა, ერთგვარი ტრანსფორმაცია განიცადა და მინა კოლექტიურ მეურნეობას გადაეცა და სახელმწიფოს ხელში აღმოჩნდა, ხოლო ფაბრიკა-ქარხნებს ნაციონალიზაციის შემდეგ სახელმწიფო დაეპატრონა.

ეს ცნობილია. ცნობილია ისიც, რომ მინა საბჭოთა პირობებში არ იყო და არც შეიძლება ყოფილიყო საქონელი — ყიდვა-გაყიდვის საგანი.

საქართველოში ერთადერთი კაცი იყო, ოქროყენი თუ შინდისელი, რომელიც მინის გაყიდვის მონოპოლიას ფლობდა. დადიოდა ეს კაფანდარა ადამიანი დედაქალაქის ქუჩებში და — ყვავილების მიწაა! ზემლაინო ზემლა! — ზემლაინო ზემლა! — ჰყიდა შევინა ნიადაგს.

დამოუკიდებელ საქართველოში განხორციელებული რეფორმით მინა გლეხობას დაუბრუნდა და ყიდვა-გაყიდვის საგანიც გახდა. მაგრამ დღემდე არავის უნახავს ამ საბაზრო პრინციპის გამოყენებით გამდიდრებული გლეხი, ახალი „ლატიფუნდისტები“ კი, იცოცხლეთ, მომრავლდნენ საქართველოში, უპირველესად — უცხოელთა, ამიტომაც, რომ ჩვენს ქვეყანაში განსაკუთრებით მწვავედ დგას უცხოელთა მიერ სასოფლო-სამეურნეო მიწის საკუთრებაში შექმნილი საკითხი.

გარკვეული დროით მინის გაყიდვაზე მორატორიუმი გამოაცხადა ჩვენმა ხელისუფლებამ.

როდემდე? და რა იქნება ხვალ და უკვ? პასუხი ამ პრობლემაზე, როგორც ჩანს, მსოფლიო პრაქტიკაში უნდა ვეძებოთ, იმ ქვეყნებში, რომლებსაც დიდი გამოცდილება აქვთ დაგროვილი ამ კუთხით.

მინა როგორ ელვა მიწას

დავიწყეთ ევროპიდან. ეს მით უფრო საინტერესოა, რომ აქ თავმოყრილია ყოფილი სოციალისტური სისტემის სახელმწიფოებიც და დასავლეთ ევროპის ქვეყნებიც — სურათი ფრიად მრავალფეროვანია და არჩევის შესაძლებლობა — ფართო.

დღევანდელი მდგომარეობით, რუსეთში ევროკავშირის სახელმწიფოთა მოქალაქეებს, რომლებსაც თავიანთი საცხოვრებელი ადგილი აქვთ ამ ქვეყანაში და იურიდიული პირებს, რომლებიც არიან რეგისტრირებული რუსეთში. სასოფლო-სამეურნეო მიწის შესაძენად მათ აქვთ იგივე უფლებები, რაც რუსეთში მოქალაქეებს. იმ „ევრო-

აუშ-ში სასოფლო-სამეურნეო მიწის გეოლოგ 1%-ზე ნაკლები ეკუთვნის უსხო ქვეყნის მოქალაქეებს, რომლებიც ძირითადად უცხოელები და კანადელები არიან

ბულ მინაზე არ არსებობს შეზღუდვა. გერმანიის კანონმდებლობით, უცხოელთა მიწის შექმნის შემთხვევაში, უცხოელი უძრავი ქონების შეძენის შესახებ, უცხოელი უძრავი ქონების შეძენისთვის საჭიროებს ნებართვას, რომელიც შეიძლება მიიღოს, თუ „სახელმწიფოებრივ-პოლიტიკური“ ინტერესები არ იქნება შელახული, და თუ უცხოელი ავსტრიის ტერიტორიაზე მინიმუმ 10 წელი ლეგალურად, კანონიერად იმყოფებოდა და მისი შენაძენით მნიშვნელოვანი ეკონომიკური, სოციალური, კულტურული ან სხვა საჯარო ინტერესები არ ილახება. უცხოელთა მიწის შექმნის შემთხვევაში უსხო ქვეყანაში მინის შექმნის ავტორიზაცია უნდა იქონიოს მინიმუმ 18 წლის, მოუხედავად იმისა, იქნება ის უცხოელი თუ გერმანიის მოქალაქე. ნებართვის მოპოვება გერმანიაში სპეციალური კომისიის თანხმობის გარეშე შეუძლებელია.

რუსეთში არის დაახლოებით 400 მილიონი ჰექტარი სასოფლო-სამეურნეო მიწა, სადაც 32 მილიონი ჰექტარი სასოფლო სამეურნეო მიწაა. მიუხედავად იმისა, რომ მინის გარკვეული ნაწილი ჩვენი მიწის კატასტრის შემდეგ დასხვიდა, აქსური მინები მაინც ძალიან ნაყოფიერად ითვლება. უცხოელთა ინტერესები ამ მიწებისადმი დიდია. სწორედ ამან გამოიწვია უკრაინაში მინაზე მორატორიუმის შეწყობა, რომელიც 2012 წლის ბოლომდე კრძალავდა მიწის გაყიდვას. უკრაინაში მოქალაქეებს უსოფლო-სამეურნეო მიწის შესაძენად უსოფლო-სამეურნეო მიწის, იმ შემთხვევაში, სადა მინის მფლობელის მიწის შეყიდვაზე უცხოელი ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის, რომელიც 2006 წელს გაუქმდა. თეორიულად უცხოელთა მიწის შექმნის შემთხვევაში სასოფლო-სამეურნეო მიწის, იმ შემთხვევაში, სადა მინის მფლობელი უსოფლო-სამეურნეო მიწის მფლობელია. აპროპოკალიფიკური სასოფლო-სამეურნეო მიწის სასაზღვრო ტერიტორიისთვის უსოფლო-სამეურნეო მიწის შექმნის შემთხვევაში, სადა მინის მფლობელი უსოფლო-სამეურნეო მიწის მფლობელია. უსოფლო-სამეურნეო მიწის შექმნის შემთხვევაში, სადა მინის მფლობელი უსოფლო-სამეურნეო მიწის მფლობელია.

მეტილა კი უამრავი პირობის შესრულებაზეა დამოკიდებული. ალანინ-ნავია ისიც, რომ თვით ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებს შორისაც შეიძლება იყოს ამგვარი შეზღუდვები, რისი მაგალითიც არის ირლანდიის კანონმდებლობა, რომლის მიხედვითაც ამ ქვეყანაში 7-წლიანი ცხოვრების ვადა საჭიროა, რათა მინის შექმნის მსურველმა განცხადებით მართოს მინის კომისიას.

საფრანგეთში შეზღუდულია მინის შექმნის უფლება, მინის შექმნის შემთხვევაში, უსოფლო-სამეურნეო მიწის შექმნის შემთხვევაში, სადა მინის მფლობელი უსოფლო-სამეურნეო მიწის მფლობელია.

აშშ-ში 1978 წელს მიიღეს ფედერალური აქტი სოფლის მეურნეობაში საზღვარგარეთული კაპიტალდაბანდების შესახებ. მართალია, ამით დაშვებულია უცხო ქვეყნის მოქალაქეების მიერ სასოფლო-სამეურნეო მიწის შესყიდვა, მაგრამ ყოველი კონკრეტული შემთხვევა განიხილება ამ ქვეყნის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ. ძირითადი რეგულირება აშშ-ში სასოფლო-სამეურნეო მიწის უცხოელებისათვის მიყიდვის საკითხზე ცალკეული შტატის დონეზეა დანერგული. ამგვარად კანონმდებლობა აპროპოკალიფიკური სასოფლო-სამეურნეო მიწის შექმნის შემთხვევაში, სადა მინის მფლობელი უსოფლო-სამეურნეო მიწის მფლობელია.

მინა როგორ ელვა მიწას

დავიწყეთ ევროპიდან. ეს მით უფრო საინტერესოა, რომ აქ თავმოყრილია ყოფილი სოციალისტური სისტემის სახელმწიფოებიც და დასავლეთ ევროპის ქვეყნებიც — სურათი ფრიად მრავალფეროვანია და არჩევის შესაძლებლობა — ფართო. დღევანდელი მდგომარეობით, რუსეთში ევროკავშირის სახელმწიფოთა მოქალაქეებს, რომლებსაც თავიანთი საცხოვრებელი ადგილი აქვთ ამ ქვეყანაში და იურიდიული პირებს, რომლებიც არიან რეგისტრირებული რუსეთში. სასოფლო-სამეურნეო მიწის შესაძენად მათ აქვთ იგივე უფლებები, რაც რუსეთში მოქალაქეებს. იმ „ევრო-

კავშირ-მინისტრის საყუარლო
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საჭიროა, „სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის იჯარის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოქმედების აღდგენა და მასში ნათელი და გამჭვირვალე ცვლილებების შეტანა. ასევე საჭიროა, „სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის საკუთრების შესახებ“ საქართველოს კანონში აღდგენა გაუქმებული მუხლი — სოფლის მეურნის (ფერმერი) სტატუსის შესახებ.

უხსოვლად მიწის განუსაზღვრელი ოდენობით განსჯისა და შეუთავსებალია ქვეყნის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის განსჯისა და საზოგადოებრივი ინტერესების დაცვის შესახებ

საქართველო, როგორც დედამიწის ნაწილი, ეკუთვნის ქართველ ერს, როგორც კაცობრიობის ერთ-ერთ ნაწილს. ქართველი ერის უფლებაა, ეს ტერიტორია (მიწა) გამოიყენოს თავისი საზოგადოების მშენებლობისთვის თავისი ფიზიკური, მენტალური, სულიერი შესაძლებლობების, მიდრეკილებების, ტრადიციებისა და გამოცდილების მიხედვით, ანუ ეძებოს საკუთარი გზები კაცობრიობის ერთობლივი მარადიული მიზნებისა და იდეალების რეალიზაციისთვის.

შედარებით ლიბერალური მიწის განსჯის საკითხი არსებითად იქნა აღიარებული, როგორც პირობები, რომ უცხოელი მიწის ბაზარზე ვერ შევა. არის კიდევ ერთი პრობლემა: მცირე ნაკვეთები უნდა უზრუნველყოფდეს სამუშაო საათების ნაკლებ ოდენობის 75% მაინც, რომ ადამიანი სოფლის მეურნეობის მუშაკად ჩაითვალოს. სასარგებლო იქნება არგენტინის მაგალითის გამოყენება, სადაც სასოფლო-სამე-

თანამედროვე მსოფლიოში შეზღუდული რესურსების, კერძოდ, საკვების რესურსთა შემცირების, პრობლემა სულ უფრო მწვავედება. ეს, პირველ რიგში, ეხება მიწას და განსაკუთრებით სოფლის მეურნეობის სავარგულებს, რადგან ეს უკანასკნელი, ანთროპოგენური ზემოქმედების გამო, სულ უფრო მცირდება და ეს ხდება პლანეტის მოსახლეობის სწრაფი ზრდის ფონზე. დამახასიათებელია ამ მხრივ FAO-ს განცხადება, რომ იაფი საკვების ეპოქა დასრულდა. სწორედ ამიტომ, მსოფლიოს მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში. მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში. მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში.

მსოფლიოს ტიპის ყველა სასოფლო-სამეურნეო მიწის უხსოვლად განსჯის შესახებ და ეს სწორი უკანასკნელი რეალიზაციის საკითხი

რატორიუმის გამოცხადებას ახალი ვენება და საკონსტიტუციო სასამართლოში ახალი სარჩელის შეტანა მოჰყვა. სწორედ საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებების საფუძველზე დაიწყო მიწის რესურსების მართვის პროცესი. მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში. მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში.

მიწა არის შეუცვლელი, გაუმარავლებელი და „ამონო-რეგული“ (შეზღუდული) (VerfGEG 21, 73) რესურსი. განსაკუთრებით თანამედროვე მსოფლიოში აქტიური საკითხია მიწის ფასი. მოსახლეობის ზრდასთან და სოფლის მეურნეობის პროდუქტებზე მოთხოვნის ზრდასთან ერთად მცირდება დაუშვებელი სოფლის მეურნეობის სავარგულები და, აქედან გამომდინარე, იწვევს რესურსის, ამიტომაც მიწის განსჯის საკითხი უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში. მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში.

საქართველოში არსებული სიტუაცია ამ პრობლემასთან დაკავშირებით განსაკუთრებული სიმწვავეით გამოირჩევა. საქართველოს მოსახლეობის გამოკვება დღეს არსებითად დამოკიდებულია იმპორტზე, რომელიც, მძიმე გეოსტრატეგიული და გეოპოლიტიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, ყოველ წელს შეიძლება შეზღუდეს. უცხო ქვეყნის მოქალაქის საკუთრებაში მყოფი სასოფლო-სამეურნეო მიწის გამოყენება ამ საშიშროების პრევენციისთვის მოითხოვს იურიდიული ბერეკეტების ქონას, რომელიც საქართველოს სახელმწიფოს დღესდღეობით არ აქვს.

სასოფლო-სამეურნეო მიწის განსჯის ყოველთვის უნდა იყოს სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი პროცესი, რადგან მიწა არის არა მხოლოდ ეკონომიკური, არამედ სოციალური და კულტურული ფასეულობა (ავსტრიის საკონსტიტუციო სასამართლოს კანონმდებლის მიერ იმავე შინაარსის ნორმის მიღება, რაც საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ არაკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ იმავე შინაარსის ნორმის მიღებასთან დაკავშირებით გამოიტყვევა — კანონი არაბალანსირებულია — ძალა, ისეთი, როგორც ნორმის გაუქმებამდე იყო, არამედ მხოლოდ შეზღუდვა ჩაიდო (ამის გაუთვალისწინებლობა იმის მიზეზი, რომ მიწაზე მო-

საქართველოში არსებული სიტუაცია ამ პრობლემასთან დაკავშირებით განსაკუთრებული სიმწვავეით გამოირჩევა. საქართველოს მოსახლეობის გამოკვება დღეს არსებითად დამოკიდებულია იმპორტზე, რომელიც, მძიმე გეოსტრატეგიული და გეოპოლიტიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, ყოველ წელს შეიძლება შეზღუდეს. უცხო ქვეყნის მოქალაქის საკუთრებაში მყოფი სასოფლო-სამეურნეო მიწის გამოყენება ამ საშიშროების პრევენციისთვის მოითხოვს იურიდიული ბერეკეტების ქონას, რომელიც საქართველოს სახელმწიფოს დღესდღეობით არ აქვს. მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში. მიწის რესურსების მართვა უნდა გახდეს პრიორიტეტული საკითხი მთელს მსოფლიოში.

გერმანიის საკონსტიტუციო ფედერალურმა სასამართლომ თავის ერთ-ერთ გადაწყვეტილებაში (VerfGE 21, 37 [82]) განმარტა: „იმ გარემოებებში, რომლებშიც მიწა არ ექვემდებარება გამარავლებას და შეუცვლელია,

ბა გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწები, ისე, რომ მისი ფუნქციონირება განსაზღვრავს საქართველოს სოციალურ და ეკონომიკურ ინტერესებს; გ) საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის შექმნა შეუძლია მხოლოდ საქართველოში რეგისტრირებულ მხოლოდ იურიდიულ პირს, რომელიც საქართველოს მოქალაქე ნიშნის მქონე ფლობს არანაკლებ 51%-ს; დ) უცხოელი, რომელსაც სურს საქართველოში სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის შექმნა, უნდა: — ცხოვრობდეს საქართველოში კანონიერად ბოლო 6 წლის განმავლობაში; — ჰქონდეს სპეციალური სასოფლო-სამეურნეო განათლება, სოფლად ცხოვრებისა და აგრარული შრომის ხუთწლიანი გამოცდილება; — ფლობდეს სასოფლო-სამეურნეო მიწის დანიშნულების მიწის რესურსების მართვის საჭირო კვალიფიკაციას; ე) სასოფლო-სამეურნეო მიწის ყიდვა-გაყიდვა თავისუფალია მხოლოდ სოფლის მეურნის სტატუსის მქონე პირისთვის.

საქართველოს მთავრობასთან შეიქმნას მიწის დაცვის ტერიტორია, რომელიც განიხილავს უცხო ქვეყნის მოქალაქეების მიერ სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის შესყიდვისა და მიწის კატეგორიის შეცვლის მსურველთა ყოველ კონკრეტულ განცხადებას და მიიღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას. ჯერჯერობით ჩვენ გვაქვს საშუალება, შევარბილოთ და შევადგინოთ შედეგი — მივიღოთ მინათარგებლობის ახალი კანონი.

დასასრულ, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის განსჯის ეკონომიკური სისტემაში (ბრუნებაში) მოქცევის არა ერთი, არამედ ორი გზა არსებობს: მიწის კერძო საკუთრება და მიწის გრძელვადიანი განსჯის მიზნით. ჩვენს პირობებში მყოფი ქვეყნისთვის უცხოელთა მიწის მართვა, ძირითადად, ეს უკანასკნელი უნდა იქნეს გამოყენებული. ამისთვის კი საჭიროა „სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის იჯარის შესახებ“ საქართველოს კანონში აღდგენა და მასში ნათელი და გამჭვირვალე ცვლილებების შეტანა.

სასოფლო-სამეურნეო მიწის განსჯის ყოველთვის უნდა იყოს სახელმწიფოს მიერ კონტროლირებადი პროცესი, რადგან მიწა არის არა მხოლოდ ეკონომიკური, არამედ სოციალური და კულტურული ფასეულობა (ავსტრიის საკონსტიტუციო სასამართლოს კანონმდებლის მიერ იმავე შინაარსის ნორმის მიღება, რაც საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ არაკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ იმავე შინაარსის ნორმის მიღებასთან დაკავშირებით გამოიტყვევა — კანონი არაბალანსირებულია — ძალა, ისეთი, როგორც ნორმის გაუქმებამდე იყო, არამედ მხოლოდ შეზღუდვა ჩაიდო (ამის გაუთვალისწინებლობა იმის მიზეზი, რომ მიწაზე მო-

„საქართველოს პარლამენტს არ ჰქონდა უფლება, პირდაპირ დაეკავალიფიცირებინა ჩერქეზების საკითხი. უზუსტარი მონაცემები და მტიკივებულებები ჩერქეზი ხალხის ბენოციდზე რეალურად არ არსებობს. აქედან გამომდინარე, ნათელია, რომ ამ აღიარების უკან იმალება საქართველოს მაშინდელი ხელისუფლების პოლიტიკური მიზნები, კერძოდ, აღიარება გათვლილი იყო იმაზე, რომ გაძლიერებულიყო ანტირუსული სეპარატისტული მოძრაობა“.

ჩერქეზთა ბენოციდის აღიარება არ იყო ისტორიული საპარტლიანობის აღდგენა

საქართველო-პრაქტიკული კონფერენცია «ჩერქეზების ბენოციდის აღიარება: მიზანი და შედეგები»

ჩერქეზთა ბენოციდის თემამ გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან წამოიწია — ხან მიჩუმდებოდა, ხან გააქტიურდებოდა. როდესაც საქართველოს ხელისუფლებამ საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებად რუსეთთან კონფრონტაციის პოლიტიკა აირჩია, აქტიურად დაიწყო ამ თემის გამოყენება და მისით სპეკულირება და, რაც მნიშვნელოვანია, ეს არ იყო ისტორიული სამართლიანობის აღდგენის სურვილით გადადგმული ნაბიჯი.

საქართველოს პარლამენტის მიერ 2011 წლის მაისში ჩერქეზთა ბენოციდის აღიარებიდან მცირე დრო გავიდა და პირველმა რეაქციებმა ც გადაიარა, მაგრამ კითხვები — რას მოუტანს კავკასიის ჩვენი, ქართველების, ეს ნაბიჯი — ეს აღიარება? შეიცვლება თუ არა დამოკიდებულება და მიდგომა იმ საქართველოს მიერ წარმოებული კავკასიური პოლიტიკის უზარალო სიმატეზის ფარგლებს ვერ განსაზღვრავს? ზოგადად, რა ბიძიონი რა პროცესებს უნდა ველოდეთ? — კვლავაც დისკუსიის საგანია. უმრავლესობა თანხმდება იმაზე, რომ ეს, გარკვეულწილად, სარისკო ნაბიჯი იყო, მაგრამ კონკრეტულად რაში გამოიხატება რისკ-ფაქტორები, ამის დაზუსტებით თქმა მაინც საკმაოდ რთულია. შესაბამისად, პროგნოზებიც საფრთხილოა, ვინაიდან საქმე ჩვენი რთული რეგიონისთვის სათუთ თემს ეხება. თანაც, მიუხედავად ნაღიკში დემონსტრაციებზე გამოჩენილი თითო-ორთა ქართული დროშისა, ჩერქეზებს რაიმე მკვეთრი პოზიცია არ დაუფიქსირებიათ.

25 სექტემბერს თბილისში, სასტუმრო BETSY'S HOTEL-ის საკონფერენციო დარბაზში არასამთავრობო ორგანიზაციამ „ისტორიული მემკვიდრეობა“ ჩერქეზების ბენოციდის აღიარების მიზანსა და შედეგებს სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია მიუძღვნა. კონფერენციის მონაწილეებმა მრავალი ურთი-

ერთგამომრიცხავი ვარაუდი გამოთქვეს, მაგრამ ხაზგასმით ითქვა, რომ ეს ჩვენი ქვეყნისთვის წამგებიანი პოლიტიკური სვლაა, რომლის განაც მივიღეთ კიდევ ახალი „სიურპრიზები“ — თავსატეხი და თავმისაცემი საკმაოდ დაგვიგროვდა.

კონფერენციაზე ქართველი მეცნიერები, საზოგადო და პოლიტიკური მოღვაწეები, პუბლიცისტები, ჟურნალისტები და არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლები მონაწილეობის სტუმრების წინაშე აღნიშნულ თემასთან დაკავშირებით მოხსენებებით წარსდგნენ. კონფერენციას უძღვებოდა ლონისძიების ორგანიზატორი, არასამთავრობო ორგანიზაცია „ისტორიული მემკვიდრეობის“ თავმჯდომარე ტარიელ გაგნიძე.

ტარიელ გაგნიძე: „ჩერქეზების ბენოციდის აღიარების შესახებ დადგენილება საქართველოს პარლამენტმა 2011 წლის 20 მაისს მიიღო. ძალიან ხელოვნურობის ელფერი კი დაჰკრავდა თავი-

დან ამ ყველაფერს, ხოლო, როცა ამის შემდეგ მსოფლიოში მნიშვნელოვანი პროცესები განვითარდა, ახლებურად დაეინახეთ ე. წ. ჩერქეზული გენოციდი, მიმდინარე პროცესები და ისიც, თუ რა იდგა რეალურად ამ საკითხის უკან.

ჩემი ღრმა რწმენით, ამ თემის წამოწვევის მიზანია აგრეთვე ისლამისთვის იდეოლოგიური საფუძვლის შექმნა, რათა შემდგომში განახორციელონ ექსპანსია რუსეთის ფედერაციის იმ ტერიტორიებზე, რომლებზეც არ არის ჩრდილოკავკასიური ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნები; მაგალითად, ჩერქეთის ან დაღესტნის რესპუბლიკების მსგავსი. ასევე, ეს ყველაფერი, ვფიქრობ, უკავშირდება იმ გლობალურ პროექტს, რომელიც „ანაკონდას მარყუჟის“ ან „დაძაბულობის რკალის“ სახელითაა ცნობილი მსოფლიო გეოპოლიტიკაში და გულისხმობს რუსეთის ფედერაციის სამხრეთი და დასავლეთი საზღვრების გასწვრივ მუდმივი დაძაბულობის კერების შექმნას და მათით მანიპულირებას.

აქვე ერთი რამ მინდა ვთქვა: როდესაც საქართველოს ყოფილი ხელისუფლება ამ ავანტიურაში ახამდა საქართველოს, არ ვიცი, შეგნებულად, არ ვიცი, გაუცნობიერებლად, ისინი აბსოლუტურად არ ითვალისწინებდნენ შესაძლო შედეგებს. გავიხსენოთ თუნდაც ის ავადსახსენებელი პერიოდი საქართველოს წარსულიდან, რომელიც ლეკიანობის სახელითაა ცნობილი და რომელიც გამოწვეული იყო ჩრდილოკავკასიელი ტომების გამუდმებული თარეშით საქართველოში საუკუნეების განმავლობაში, რამაც ქვეყნის აბსოლუტური გაპარტახება გამოიწვია — ეს ერთი და მეორეც: გადავავლოთ თვალი იმ პროცესებს, რომლებიც განვითარდა „არაბული ბაზაზუსის“ ძმევენება, რა ბიძიონია იმ მოსახლეობისთვის, რომლებიც მართლმადიდებლებს, და იმ არსებულ ქრისტიანულ სინფინდებებს — რომორ ამონაქმნებს ადამიანები და დაანგრევის ყველაზე მუსლიმანის დამცველები არიან. აქედან გამომდინარე, მათ ეძლევათ იდეოლოგიური საფუძველი, რომ თქვან, თითქოს რუსეთთან ბენოციდი მოუხყო მათი ქმნის და ამიტომ უნდა გადაუხადონ სამაგიერი.

ცნებებიდან სხარბილო არაფერი ელოდება. 2011 წელს ჩერქეზების ბენოციდის აღიარებით მაშინდელმა მთავრობამ საქართველომ კიდევ უფრო დააძაბა რუსეთთან ურთიერთობები.

დადევანდელი კონფერენცია არის მცდელობა, ახლებურად გავანალიზოთ არსებული ვითარება და საქართველოს როლი ზემოაღნიშნულ პროცესებში“.

ვალერიან დოლიძე, თსუ-ს პროფესორი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი:

„საკავშილის ხელისუფლებამ 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის შემდეგ რუსეთის წინააღმდეგ იდეოლოგიური ბრძოლა დაიწყო. ჩერქეზების ბენოციდის აღიარებაც ამ ბრძოლის შემადგენელი ნაწილია. გახსოვთ, ალბათ, რომ საქართველოს პარლამენტში შეიქმნა ჯგუფი, რომელიც კავკასიელი ხალხებთან ითანამშრომლებდა. მათ რამდენიმეჯერ მიმართეს ჩრდილოკავკასიელი ერების პარლამენტების ურთიერთთანამშრომლობის თხოვნით, მაგრამ პასუხი არ მიუღიათ. ამის შემდეგ აშშ-ში კონფერენციების გამართვა დაიწყო, საქართველოს პარლამენტს გარკვეულმა ჯგუფებმა ბენოციდის აღიარების მოთხოვნით მიმართეს და ა. შ.

თუმცა აღნიშნულ აღიარებას ჩერქეზების მხრიდან ერთმნიშვნელოვანი რეაგირება არ მოჰყოლია — ზოგი თვლიდა, რომ საქართველოს ხელისუფლების ეს გადაწყვეტილება კარგი იყო, ზოგს იგი მხოლოდ პოპულისტურ გადაწყვეტილებად მიაჩნია, ზოგმა კი საქართველოს ბოდიშის მოხდისკენ მოუწოდა, რადგანაც ქართველები იმ დროს რუსეთის შეიარაღებული ძალების რიგებში იბრძოდნენ.

ის, რაც ჩერქეზ ხალხს თავს დაატყდა, ნამდვილად ტრაგედია იყო, მაგრამ საკითხავია, შეიძლება თუ არა მას ბენოციდი ვუნდოთ. საამისოდ ჯერ აღნიშნული საკითხის დეტალურად შესწავლა უნდა მოხდეს. ეს ადვილი დასამტკიცებელი არ არის. ბენოციდი არის იურიდიული ტერმინი, ეს არის დანაშაული. კონკრეტული ქმედება რომ დაკვალიფიცირდეს, როგორც ბენოციდი, მას კვალიფიკატორი იურისტების უდიდესი მუშაობა სჭირდება. ჩერქეზების ბენოციდის აღიარებას დეისტორიზაციასა და ისტორიის გათანამედროვეებას ვუნდობდი, რაც არასწორია. საქართველოს პარლამენტს არ ჰქონდა უფლება, პირდაპირ დაეკავალიფიცირებინა ჩერქეზების ხალხის ბენოციდი რეალურად არ არსებობს. აქედან გამომდინარე, ნათელია, რომ ამ აღიარების უკან იმალება საქართველოს მაშინდელი ხელისუფლების პოლიტიკური მიზნები, კერძოდ, აღიარება გათვლილი იყო იმაზე, რომ გაძლიერებულიყო ანტირუსული სეპარატისტული მოძრაობა“.

„საკავშილის ხელისუფლებამ 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს ომის შემდეგ რუსეთის წინააღმდეგ იდეოლოგიური ბრძოლა დაიწყო. ჩერქეზების ბენოციდის აღიარებაც ამ ბრძოლის შემადგენელი ნაწილია. გახსოვთ, ალბათ, რომ საქართველოს პარლამენტში შეიქმნა ჯგუფი, რომელიც კავკასიელი ხალხებთან ითანამშრომლებდა. მათ რამდენიმეჯერ მიმართეს ჩრდილოკავკასიელი ერების პარლამენტების ურთიერთთანამშრომლობის თხოვნით, მაგრამ პასუხი არ მიუღიათ. ამის შემდეგ აშშ-ში კონფერენციების გამართვა დაიწყო, საქართველოს პარლამენტს გარკვეულმა ჯგუფებმა ბენოციდის აღიარების მოთხოვნით მიმართეს და ა. შ.

ირაკლი უშილავა, ახალგაზრდა პოლიტოლოგთა კლუბის თავმჯდომარე:

„ბევრი ისტორიული წყარო არსებობს იმის თაობაზე, რომ ჩერქეზები წარმომადგენდნენ ჩვენი ისტორიული მტრების, ოსმალების, მთავარ დასაყრდენს კავკასიაში. ერთ-ერთი თურქი ისტორიკოსი პირდაპირ აღნიშნავს, რომ თურქებს სჭირდებოდათ ჩერქეზები დასაყრდენად და მათ

1984 წელს სავაჭრო ურთიერთობების რაზმი 35-დან 25 ათასიდან 50 ათასამდე მოსახლეობის მქონე ქალაქების 25,6%-ს. 2005 წლისთვის ეს მაჩვენებელი 80%-ს გაუტოლდა და დღეს ნასას, ბანათების დეპარტამენტს, ჯანდაცვის დეპარტამენტს, სოციალურ სამსახურებს, ნაციონალური პარკების, მეთევზეობისა და გუნების დაცვის სამსახურებს, სამომხმარებლო საქონლის უსაფრთხოების სამსახურსაც კი აშშ-ში საკუთარი სპეცრაზმები ჰყავთ.

სოფლიო
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რატომ უშინიათ ამერიკელებს პოლიციელების?

ჯერ კიდევ ცოტა ხნის წინ პოლიციელები აშშ-ში ძალზე პატივსაცემი მოქალაქე იყო, პოლიციაში მუშაობა კი საპატიო საქმედ ითვლებოდა. ახლა ამერიკელ პოლიციელებს შორის სულ უფრო იშვიათად თუ შეხვდებით ისეთ „კარგ ბიჭებს“, როგორებიც პოლიციუდურ ბოვეიკებში გვინახავს, რომლებსაც მოხუცები გზებზე გადაჰყავთ ან ბავშვებს ეხმარებიან ხიდან კნუტის ჩამოყვანაში. დღეს ამერიკელებს სულ უფრო ხშირად ეშინიათ პოლიციელების, ამ უკანასკნელთა კი სულ უფრო მეტი ძალაუფლება აქვთ საკუთარ თანამოქალაქეებთან მიმართებაში.

ცოცხლეს საფრთხე ემუქრება. ეს კანონი გასულ წელს მას შემდეგ მიიღეს, რაც შტატის უმაღლესმა სასამართლომ განიხილა პოლიციის ოფიცერზე თავდამსხმელი მოქალაქის საქმე. თავდასხმა მოხდა მაშინ, როდესაც პოლიციელი მის სახლში შეჭრას ცდილობდა. რესპუბლიკელმა სენატორმა რ. მაიკლ იანგმა, კანონპროექტის ავტორმა, წარმოადგინა შიპოტეზური სიტუაცია, რომლის სცენარი-

სომ ბოლო წლებში განუხრებლად იზრდება პოლიციელების რაოდენობა. ზოგიერთ ქალაქს შეუძლია პოლიციის მომცრო არმიები-თაც კი იტარებდნენ. მაგალითად, ნიუ იორკის პოლიცია, რომელსაც ქალაქის მერი მაიკლ ბლუმბერგი ასე სიყვარულით უწოდებს ხოლმე თავის პირად გვარდიას, 36 ათას თანამშრომელს ითვლის. ჩიკაგოში წესრიგს 13400 პოლიციელი ამყარებს, ლოს-ანჯელესში — 10 ათასი. აშშ-ში

რიგით ამერიკელებს საკმარისზე მეტი მიზეზი აქვთ იმისთვის, რომ საკუთარი პოლიციისა ეშინოდეთ. მასმედია ყოველ დღე აჭრელდება პოლიციელთა „გმირობების“ ამსახველი მყვირალა სთაურებით. უკანასკნელი პერიოდის კრიმინალური ქრონიკის რამდენიმე შედეგის სახეებით საკმარისია იმისთვის, რომ ნებისმიერ ნათელი წარმოდგენა შეექმნას ამერიკის პოლიციის შესახებ.

ეხმა, ცდილობდნენ რა დაკავებულს მონაპოვებინათ ალიბო, რომ ქურდობდა და ნარკოტიკებით ვაჭრობდა. ფლორიდაში პატრულმა ახსოვლულად უკანონოდ მოქალაქე მოხარდი მისი „სააქვო გამომთავისუფლებს“ გამო. „სააქვო“ პოლიციის ბავშვის თანხა წამოხურული კაპიუშონი მოაჩვენა.

პოლიცია არის იმ დიდი ფაქტორი პროექტის ნაწილი, რომლის მიზანია აშშ-ში მოქალაქეთა უფლებების შეზღუდვა და მათზე ტოტალური კონტროლის დამყარება

თავ სახლში შეჭრილი პოლიციელს შეეძლო ოჯახის უფროსის ცოლის ან ქალიშვილის გაუპატიურება. ამგვარ სიტუაციაში ახალი კანონის გარეშე სახლის პატრონს უფლება არ ექნებოდა, თუნდაც თითო გაენდრია მის სახლში შევარდნილი მოძალადე პოლიციელის შესაჩერებლად, მას მხოლოდ იმის უფლება ექნებოდა, რომ შემდგომში პოლიციელისთვის სასამართლოში ეჩივლა. მაგრამ ინდიანა ერთადერთი შტატია ამერიკაში, რომელსაც მოქალაქეებს პოლიციისგან კანონი იცავს და არა პირიქით. შესაძლოა, ეს ყველაფერი იმის გამო ხდება, რომ აშშ-ის ხელისუფლებას უკმაყოფილების ზრდისა ეშინია. ამერიკაში

უტოლდება. საშუალოდ დღევანდელ ამერიკაში დღეში 100-მდე ოჯახში სპეცრაზმი სტუმრობს. ამ ყველაფრის პარალელურად აშშ-ის პოლიცია დაკავებულია თავისი თანამშრომლებთან და საამისოდ გვევინებოდ იყენებს „სამოქალაქო კონტროლის“ მხსნას, რომელიც 1984 წელს მიღებულ დანაშაულებათა ბრძოლის შესახებ კანონში ჩაიწერა. ამ კანონის მიხედვით, პოლიციელებს უფლება აქვთ, ჩამოართვან მოქალაქეებს ფული, ნივთები და ქონება იმ შემთხვევებშიც კი, როდესაც გასამართლებულნი არ ყოფილან რი-

ნაცვალ იმისა, რომ ბავშვებს ხიდან კნუტების ჩამოყვანაში დაეხმარონ, ცამეტმა კბილებამდე შეიარაღებულმა და სპეცოპერაციისთვის სრულად ეკიპირებულმა პოლიციელმა ცხოველების თავშესაფარში შევილი მოკლა. და ეს ერთადერთი შემთხვევა არაა, მხოლოდ ჩიკაგოს პოლიციამ ბოლო რამდენიმე წელიწადში 488 ცხოველი ჩაცხრილა. კანონიერებისა და წესრიგის გარანტი მერიდი მხოლოდ პოლიციუდურ ბოვეიკებშია. სინამდვილეში კი ბანდიტები კი არა, ლოს-ანჯელესის საოლქო შერიგის სამმართველოს თანამშრომლები სცემდნენ წლების მანძილზე შიმის ზარს ენტილოპ ველის რაიონს. პოლიციელები ყოველგვარი ორდერების გარეშე შეცვივდებოდნენ სახლებში, ატარებდნენ ჩხრეკებს, უკანონოდ აპატიმრებდნენ ადამიანებს...

ინდიანის შტატის მთავრობამ მიიღო კანონი, რომელიც მოქალაქეებს უფლებას აძლევს, ცეცხლი გაუხსნან პოლიციელებს, თუ ეს უკანასკნელნი საკმარისი საფრთხის გარეშე ან მცხოვრებთა ნებართვის გარეშე ცდილობენ მათ სახლებში შეჭრას და ამ უკანასკნელთა ამ შეჭრის უკანონობასთან დაკავშირებით „კონიერული ეჭვი“ აქვთ. ასევე კანონის თანახმად, მოქალაქეებს უფლება აქვთ, თავდაცვის მიზნით ესროლონ პოლიციელებს, თუ შიშობენ, რომ მათ ან მათი ახლობლების სი-

ჩიკაგოში პოლიციელ-

აშშ-ის პოლიცია დაკავებულია თავისი თანამოქალაქეების წინააღმდეგ და საამისოდ ეხმარება იყენებს «სამოქალაქო კონტროლის» მხსნას, რომელიც 1984 წელს მიღებულ დანაშაულებათა ბრძოლის შესახებ კანონში ჩაიწერა

სტალინის ფონდი დახმარებას გთხოვთ!

2013 წლის თებერვალში შეიქმნა (დაფუძნდა) ი. ბ. სტალინის ფონდის შესწავლის, მემორიალებისა და ძეგლების აღდგენის ფონდი. მისი მიზანია მის დასახელებას შივე ჩანს. ჩვენ, დამფუძნებლები, გამგეობისა და კრების წევრები, თანხის მოზიდვის მიზნით, დიდ ავტოციას ვეწვევით საზოგადოებაში, რომლის შედეგად ფონდში წელნელა შემოდის თანხა.

ფონდის საბანკო რეკვიზიტები:
1. სს „ლიბერთი ბანკი“. მიმღები ბანკის SWIFT კოდი: LBRTGE22
მიმღების დასახელება — ი. ბ. სტალინის ფონდის შესწავლის, მემორიალებისა და ძეგლების აღდგენის ფონდი.
ანგარიშსწორების ანგარიში — GE67LBO115183520536000

2. სს „თიბისი ბანკი“. საბანკო კოდი — TBCBGE22
მიმღების დასახელება — ი. ბ. სტალინის ფონდის შესწავლის, მემორიალებისა და ძეგლების აღდგენის ფონდი.
ანგარიშსწორების ანგარიში — GE18TB7437736080100001.

გთხოვთ, მოქალაქეებმა ყურადღება გაამოიჩინათ და ფულადი დახმარება გაუწიონ ფონდს. წინასწარ გინდობთ მადლობას.

პატივისცემით,
ფონდის თავმჯდომარე **თამაზ ჯაპროვილი**

ამჟამად თუ არა რამე მნიშვნელოვანი ფაქტებს ამერიკელი ამომრჩევლისათვის? ფაქტობრივად — არა! თუ დეზინფორმირებულ ადამიანებს მისცემთ ფაქტებს, რომელთა საშუალებითაც შესაძლებელია მათი არასწორი წარმოდგენების კორექტირება, ისინი კიდევ უფრო მეტი თავგანწირვით ებღაუჭებიან თავიანთ პირველად მრწამსს.

მათი მორალი: ახალშობილების გველეშობა აბორტისგან არ განსხვავდება

სტატიაში, რომელიც გამოქვეყნდა ჟურნალ „სამედიცინო ეთიკაში“ (Journal of Medical Ethics) ნათქვამია, რომ ახალშობილები, ფაქტობრივად, პიროვნებები არ არიან და სიცოცხლის მორალური უფლება არ გააჩნიათ. ავტორები ასევე ამტკიცებენ, რომ მშობლებს უფლება უნდა ჰქონდეთ, მოკლან საკუთარი შვილები, თუ დაბადების შემდეგ აღმოაჩენენ, რომ ბავშვი ინვალიდია.

ჟურნალის რედაქტორი, ოქსფორდის უნივერსიტეტის ებიორის ცენტრის დირექტორი, პროფესორი ჯულიან საფულესკი ამბობს, რომ სტატიის გამოქვეყნების წუთიდანვე მის ავტორებს დახოცვით ემუქრებიან, მაგრამ, მისივე განმარტებით, მუქარისა და შეურაცხყოფის შემცველი გზავნილების ავტორები არიან „ფანატიკოსები, რომლებიც ლიბერალური საზოგადოების ღირებულებებს ენიხანაღმდეგებიან“.

სტატიის სათაურია „პოსტ-ნატალური აბორტი. საჭიროა თუ არა, რომ ბავშვმა იცოცხლოს?“ მისი ავტორები არიან ზემოხსენებული პროფესორი საფულესკის ორი ყოფილი ასისტენტი — ალბერტო ჯიუბილინი და ფრანკესკა მინერვა.

ისინი ამტკიცებენ, რომ „ჩვილის მორალური სტატუსი ემპირიონის მორალური სტატუსის ექვივალენტურია იმ გაგებით, რომ არც ერთს და არც მეორეს არ გააჩნიათ

თვისებები, რომლებიც გაამართლებდა მათთვის სიცოცხლის უფლების მინიჭებას“.

ახალშობილი არის არა „სრულფასოვანი პიროვნება“, არამედ „პოტენციური პიროვნება“. ავტორები განმარტავენ: „ცხადია, რომ როგორც ჩანასახი, ისევე ახალშობილიც ადამიანური არსება და პოტენციური პიროვნებაა, მაგრამ იგი არამც და არამც არ წარმოადგენს პიროვნებას, როგორც სიცოცხლის მორალური უფლების მქონე სუბიექტს“.

ჩვენ ვამბობთ სიტყვა „პიროვნებას“ იმ ინდივიდუალს ალსანიშნავად, რომელსაც შესწევს უნარი, თავისი არსიც მინიმუმ, საბაზისო ღირებულებებთან, რომლისთვისაც არსებობის უფლების წართმევა დანაშაული იქნებოდა“.

ამ მსჯელობით სტატიის ავტორები ამტკიცებენ, რომ „მეუღლეებია, ახალშობილს მიაყენო შესაბამისი მორალური ზიანი, თუ არ დაუშვებ პიროვნებად ჩამოყალიბების მისი პოტენციალის განვითარებას“.

ლური ზიანი, თუ არ დაუშვებ პიროვნებად ჩამოყალიბების მისი პოტენციალის განვითარებას“.

საბოლოო დასკვნა ასეთია: „ის, რასაც ჩვენ პოსტ-ნატალურ აბორტს ვუწოდებთ (ახალშობილთა მკვლელობა), დაშვებულ უნდა იქნას იმავე შემთხვევაში, რა შემთხვევაშიც დაშვებულია აბორტი, იმ სიტუაციების ჩათვლით, როდესაც ახალშობილები ინვალიდები არ არიან“.

მათივე მტკიცებით, იმ შემთხვევაში, თუ ბავშვის დაბადებამდე მშობლებმა არ იცოდნენ მისი ინვალიდობის შესა-

სებ, მათ უფლება უნდა მიეცეთ, მოკლან ბავშვი დაბადების შემდეგ. ამ მტკიცების საფუძველად ავტორები იმეველიებენ სტატისტიკას, რომ ევროპაში მუცლადყოფნის პერიოდში დაუნიის სინდრომის დიაგნოსტიკა მხოლოდ შემთხვევათა 64%-ში ხდება შესაძლებელი. დანარჩენ შემთხვევებში კი, როდესაც ბავშვი დაუნიის სინდრომით იბადება, მშობლებს არ აქვთ არჩევანი და ერთადერთი გამოსავალი რჩება, დაიტოვონ ასეთი ბავშვი.

„ამგვარი ბავშვის გაზრდა, შესაძლოა, დაუძლეველი ტვირთი იყოს როგორც ოჯახისთვის, ისევე საზოგადოე-

ბისთვის, მიუხედავად იმისა, რომ სახელმწიფო ეკონომიკურად უზრუნველყოფს მის მოვლას“.

ალბერტო ჯიუბილინი და ფრანკესკა მინერვა არ ამტკიცებენ, რომ ზოგიერთი ბავშვის მკვლელობა უფრო დასაშვებია, ვიდრე დანარჩენების. მათი ლოგიკა ისაა, რომ, მორალური თვალსაზრისით, მნიშვნელოვანია არ აქვს, ახალშობილს მოკლავ თუ ემბრიონს, მით უფრო, რომ აბორტები, ღიდი ხანია, ლეგალიზებულია. უბრალოდ მათ ტერმინს „ბავშვების დახოცვა“ ტერმინი „პოსტ-ნატალური აბორტი“ ურჩევენ.

ათა, რათა ხაზი გაუსვან, რომ

„ახალშობილის მორალური სტატუსი ემპირიონის სტატუსის თანასწორია“.

როგორც მინერვა, ისევე ჯიუბილინი პროფესორ ჯულიან საფულესკუს ოქსფორდიდან იცნობენ.

მინერვა მეცნიერთანამრმომელი იყო ოქსფორდის პრაქტიკული ეთიკის ცენტრ სუეხირომში, სადაც იმუშაო საუეხიროსა და სხვა ავტორების სოციალური უფლებების მარქსისტულ გაგებასთან მიახლოებულ ნაშრომებს შეისწავლიდნენ, მანამ, ვიდრე გასული წლის ივნისში მეტურნის უნივერსიტეტში პრაქტიკული ფილოსოფიისა და საზოგადოებრივი ეთიკის ცენტრში არ გადავიდა სამუშაოდ.

რაც შეეხება ჯიუბილინს, იგი ჯერ კიდევ კემბრიჯის უნივერსიტეტის სტუდენტობისას მიიწვიეს ოქსფორდის მარტინ-სკოლაში მოხსენებით „რა არის ევთანაზიის პრობლემა?“. ოქსფორდ-მარტინის სკოლაში, სადაც პროფესორი საფულესკუ ასევე დირექტორად მუშაობს, არსებობს კომისია, რომელიც მომავალი თაობების პრობლემებზე მუშაობს.

ჯიუბილინი დადიოდა მეტურნაშიც, ასევე ქალაქ მონაშის უნივერსიტეტშიც. ამ უნივერსიტეტებშიც პროფესორი საფულესკუ მუშაობდა, ვიდრე 2002 წელს ოქსფორდში გადავიდოდა.

ზეზრუნებული სტატიის გამოქვეყნების გა-

მეცნიერებმა დაამტკიცეს: პოლიტიკა აზროვნების უნარს კლავს!

იელის უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის პროფესორმა დენ კეჰენმა მთელი რიგი გონივრული კვლევები ჩაატარა იმის გასარკვევად, თუ რა ზემოქმედებას ახდენს პოლიტიკური ვენებათაღლევა ნათელი აზროვნების უნარზე. დასკვნა შემზარავია: პარტიული სიმპათია „ანადგურებს თვით საბაზისო საზოგადოებრივ ურთიერთობებს... კარგი მათემატიკური განათლების მქონენი ვერ უმკლავდებიან უმარტივეს ამოცანებს მხოლოდ იმიტომ, რომ სწორი პასუხები მათ პოლიტიკურ მრწამსს არ შეესაბამება“.

სხვაგვარად რომ ვთქვათ, დროა, გამოვემშვიდოები ყველანაირ ოცნებას იმაზე, რომ განათლება და გონივრული დასკვნები ადამიანებს უზრუნველყოფს კარგი გადაწყვეტილებების მისაღწევად. როგორც ჩანს, როგორც კი საზოგადოებრივი ურთიერთობები, ნამდვილი პრობლემა არა ინფორმაციის უკმარისობაა, არამედ ის, თუ

როგორ მუშაობს ჩვენი ტვინი. და მნიშვნელოვანია არა მხოლოდ, ვინ რაიმედაც მიაღწია საკუთარ თავს.

ადამიანებს მოსწონთ, თავს რაციონალურად მოაზროვნედ თვლიდნენ, მაგრამ სინამდვილეში ისინი მხოლოდ პოსტ-ტვინულ ახდენენ იმის რაციონალიზაციას, რისი რწმენის-კენაც ემოციები უბიძგებთ. ჩვენი ტვინის მოწყობა აბსოლუტურად უიმედოდ ტოვებს დემოკრატის პრინცი-

პებს და ამაზე დორტმუტის კოლეჯის დოცენტი ბრენდან ნაიენი ნაიენის განმარტებაში მუშაობდა. იგი კოლეგებთან ერთად ატარებდა ექსპერიმენტებს, რათა პასუხი მიეღო თავზარდამცემ კითხვაზე: აქვს თუ არა რამე მნიშვნელობა ფაქტებს ამერიკელი ამომრჩევლისათვის? პასუხი: ფაქტობრივად

— არა! თუ დეზინფორმირებულ ადამიანებს მისცემთ ფაქტებს, რომელთა საშუალებითაც შესაძლებელია მათი არასწორი წარმოდგენების კორექტირება, ისინი კიდევ უფრო მეტი თავგანწირვით ებღაუჭებიან თავიანთ პირველად მრწამსს.

აი, ნაიენის ზოგიერთი დასკვნა:

ადამიანები, რომლებიც თვლიდნენ, რომ ერაყში მასობრივი განადგურების იარაღი იპოვეს, კიდევ უფრო მეტად დარწმუნდნენ ამაში მას შემდეგ, რაც ნაიენის სტატია, რომელიც დამტკიცებული იყო, რომ სინამდვილეში მსგავსი ფაქტს ადგილი არ ჰქონია.

ადამიანები, რომლებიც დარწმუნებული იყვნენ, რომ ჯორჯ-ბუშ უმცროსმა აკრძალა ყველანაირი კვლევები ღეროვანი უჯრედების შესწავლასთან დაკავშირებით, კვლავაც ასე ფიქრობენ მას შემდეგ, რაც ნაიენის მამოწმებული სტატია, რომ სინამდვილეში დაიხურა მხოლოდ რამდენიმე პროგრამა, რომლებიც ფედერალური სახსრებით ფინანსდებოდა.

ადამიანებს, რომლებიც დარწმუნებული არიან, რომ მათთვის მთავარი ეკონომიკა და უკმაყოფილონი არიან ამ სფეროში ობამას პოლიტი-

კით, აჩვენებს გრაფიკი, რომელზეც გრაფიკი, რომელიც დაახლოებით მილიონი სამუშაო ადგილის მომატებას ასახავდა. ამის შემდეგ კითხეს, გაიზარდა, შემცირდა თუ უცვლელი დარჩა ქვეყანაში დასაქმებულთა რაოდენობა. ცდის ობიექტები პირდაპირ გრაფიკს უყურებდნენ და ირწმუნებოდნენ, რომ დასაქმებულთა რაოდენობა შემცირდა.

კეჰენმა ექსპერიმენტის ზოგიერთ ნევერს სთხოვა, შეედეგინათ ცხრილი ციფრებისგან და მასში აესახათ, ამცირებს თუ არა საცხი კანზე გამონაყარს. ექსპერიმენტის სხვა ნევერებს სთხოვა, ასევე ციფრებით შეედეგინათ მეორე ცხრილი, რომელიც ასახავდა, შეამცირებს თუ არა დანაშაულებებს კანონი, რომელიც კერძო პირებს მალულად იარაღის ტარებას აუკრძალავს. კეჰენმა შენიშნა, რომ ადამიანები იმ შემთხვევაში, თუ ცხრილში მოცემული ციფრები ენიხანაღმდეგებოდა იარაღის შენახვასთან დაკავშირებით მათ მოსახერხებებს, ვერ ახერხებდნენ მარტივი გამოთვლების სწორად შესრულებას, თუმცა სახეზე გამოხატა, რომ დაკავშირებით იგივე გათვლები უპრობლემოდ შეასრულეს. რაც ყველაზე უარესია, რაც უფრო კარ-

სიმშვიდის შენარჩუნება საკუთარ სახლში პატრონისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო. იგი ცდილობდა, შენარჩუნებინა მშვიდი სიტუაცია წონასწორობის დაცვით — თითოეული ქალისთვის შესაბამისი ყურადღების მიქცევით, მისი სისუსტეებისა და ახირებულობის გათვალისწინებით.

ბრძოლა იყო. მთავარი ცოლი მოვალე იყო, ამ „შინაურ ომებში“ მაღლა მიდგარიყო. მძრონი მდგომარეობა არ შეიძლება დაპირისპირებად გადაიქცეოს, მათი ურთიერთობა უნდა იყოს მშვიდი და მოსახერხებელი. მისი მთავარი მოვალეობა იყო, უზრუნველყოფოდა, რომ მისი ცოლი არ დაეკარგა თავისი სისუსტეებისა და ახირებულობის გამო. მისი მოვალეობა იყო, უზრუნველყოფოდა, რომ მისი ცოლი არ დაეკარგა თავისი სისუსტეებისა და ახირებულობის გამო. მისი მოვალეობა იყო, უზრუნველყოფოდა, რომ მისი ცოლი არ დაეკარგა თავისი სისუსტეებისა და ახირებულობის გამო.

ლალოზისკენ უბიძგავს, სხვადასხვაა. ზოგიერთს, უეჭველია, გარდაცვლილი, სიყვარული და უსასტუმროს პარანახობა; სხვას — უპირობო სიყვარული და პატრონის შრომით სარგებლობა. საკმაოდ ხასიათიანი და მოსახერხებელი იყო, უზრუნველყოფდა, რომ მისი ცოლი არ დაეკარგა თავისი სისუსტეებისა და ახირებულობის გამო.

სოლის ოთხ სთნოებად მიიჩნეოდნენ: უბანკობას, თავდაბლობას, აკურატულობას და უპრობისმოყვარეობას

ითვალისწინებდა დადგენილი რიგითობისა და სქესობრივი კავშირის სიხშირის დაცვას ცოლებთან და ხარჭებთან ყოფნის დროს. „ცერემონიის წიგნში“ კერძოდ ნათქვამია: „დაბერებულ ხარჭსთანაც კი, რომელსაც 50 წლამდე არ მიუღწევია, ქმარი ვალდებულია 5 დღეში ერთხელ დაამყაროს სქესობრივი კავშირი. თავის მხრივ, ისიც ვალდებულია, როცა ქმრის სანოლით მიიყვანოს, იყოს სუფთად დაბანილი და კობტად ჩაცმული: იგი უნდა იყოს დაჯარჯვნილი, როგორც ჯერ არს, დახატული სახით, ეცვა გრძელი კაბა და

შესაბამისად შეკრული საშინაო ფეხსაცმელი“. ქმარს სექსუალური მოვალეობის სქესობრივი შექმნა თან აერთიანებდა მშობლებთან და ხარჭებთან ყოფნის დროს. „ცერემონიის წიგნში“ კერძოდ ნათქვამია: „დაბერებულ ხარჭსთანაც კი, რომელსაც 50 წლამდე არ მიუღწევია, ქმარი ვალდებულია 5 დღეში ერთხელ დაამყაროს სქესობრივი კავშირი. თავის მხრივ, ისიც ვალდებულია, როცა ქმრის სანოლით მიიყვანოს, იყოს სუფთად დაბანილი და კობტად ჩაცმული: იგი უნდა იყოს დაჯარჯვნილი, როგორც ჯერ არს, დახატული სახით, ეცვა გრძელი კაბა და

სთვის შესაბამისი ყურადღების მიქცევით, მისი სისუსტეებისა და ახირებულობის გათვალისწინებით. სანიხალმდევო სიტუაციის ვითარება კონტროლი ალარ დაექვემდებარებოდა და „საშინაო ომს“ სახლის უფროსისთვის შეიძლება სერიოზული უსიამოვნება მოჰყოლოდა, რაც კარიერული და ფინანსურ კრახში გამოიხატებოდა: ჩინოვნიკს შეიძლება დაეკარგა სამუშაო ადგილი, ვაჭარს — მუშტრის ნდობა. ამ ორიდან პირველი ხდებოდა იმიტომ, რომ, კველი ჩინალების რწმენით, მამაკაცი, რომელიც თავის ოჯახს

ახში ნასრიხს ვერ ამყარებს, არ არის ღირსი, დანიკავოს საპასუხისმგებლო თანამდებობა. მეორის მიზეზი კი ფრიად პროზაული იყო: მიანდათ, რომ სახლს, რომელშიც ურთიერთობა აირევა, აუცილებლად დაუდგება ფინანსური შეჭრების ჭამი.

შეფასებისა და სასჯელის გრძელ ნუსხაში, რომელიც ჩამოთვლილი იყო „ღირსებისა და ნაკლის ტაბულეში“ (ჭუნ გო გე), ჩამოწერილი იყო მამაკაცების ნაკლოვანებანი. კერძოდ, უფრო მეტი ცოლისა და ხარჭის ყოლა, რომელთა დამყოფილებაც ოჯახის უფროსს შეეძლო; საძინებლის გარეთ ცოლებთან და ხარჭებთან აშკარა არსიყი; ფავორიტის გარეგანი ცოლებთან და ხარჭებთან ურთიერთობაში, საკუთარი სასიყვარულო წარმატებით ტრახანი ცოლებისა და ხარჭების ნინამე, ეროტიკული ნახატების საჯარო ჩვენება და ა. შ.

„ცოლები და ხარჭები მთელ დღეს უძღვნიან წერილ-წერილი საოჯახო საქმეების შემოწმებას. მას შემდეგ, რაც საკუთარ ვარცხნილობას მონაწილეობენ, სახეზე უდრს და ფურცლარს ნანსებენ, მას შემდეგ, რაც მუსიკას და ბანქოს თამაშს დაამთავრებენ, მათ ისლად დარჩებათ, რომ ასაძინებოთ თავიანი გული სხეულთა კავშირით.

სახლის განათლებული პატრონის ვალია, იცოდეს „საძინებულ სავენეთა ხელგებება“, რათა შეძლოს, სრულად დააკმაყოფილოს თავისი ქალები ყოველთვის, როცა ერთ-ერთ მათგანთან სქესობრივ კავშირს დაამყარებს.

ქუჩის აღმოსავლეთ მხარეს ცხოვრობს მიმზიდველი გარეგნობის ახალგაზრდა, ძლიერი მამაკაცი. მისი ცოლები დიდიდნ დაღამებამდე კინკლაობენ და მას ყურს არ უდებენ. დასავლეთ მხარეს ცხოვრობს წელში მოხრილი მოხუცი, მისი ცოლები აკეთებენ ყველაფერს, რათა მოემსახურონ და დაემორჩილონ. რით აიხსნება ეს? საქმე ისაა, რომ უკანასკნელი ფლობს „საძინებულ სავენეთა ხელგებებას“, პირველი კი უვიცია.

ახლანან შევიტყვე, რომ ერთმა ჩინოვნიკმა ახალი ხარჭი გაჩინა. ჩაიკეტა ორმაგი კარის იქით და სამ-სამი დღელამის განმავლობაში იქიდან არ გამოდიოდა. ასეთმა ქცევამ ყველა მის ცოლსა და ხარჭას სასო წარუკეთა. ქმეშირითად ეს არის მცდარი საშუალება სახლში ახალი ხარჭის მიყვანის უკეთესი იქნებოდა, კაცს გაეკონტროლებინა თავისი სურვილი, დროებით არ მიჰკარებოდა ახალ ხარჭს და თავისი ყურადღება სხვებისთვის გაენაწილებინა. ყოველთვის, როცა იგი სქესობრივ ურთიერთობაში შედიოდა დანარჩენ ქალებთან, უნდა ებრძანებინა ახლადმოყვანილი ხარჭისთვის, მდგარიყო სპილოს ძეგლისგან დამზადებულ მათ სარეცელთან. და მხოლოდ ოთხი-ხუთი დამის შემდეგ მას შეეძლო შეერთებოდა ახლადმოყვანილს, მაგრამ მხოლოდ მთავარი ცოლისა და ხარჭების თანდასწრებით. ასეთია ქალთა სავანეში პარმონისა და ბედნიერების დამყარების ფუძემდებლური პრინციპი“.

გაბრკელება შემადგენ ნომერში

პარმონია ქალთა სავანეში

ცოლების, ხარჭებისა და მოსამსახურეების დიდი რაოდენობა, რომლებიც ყველა სექსუალურ მოთხოვნას უკმაყოფილებდნენ პატრონს, სულაც არ ნიშნავდა, რომ სახლში საშობისეზური ცხოვრება სუფევდა. ძალიან გარკვეული მდგომარეობა და კონკრეტული უფლებები ჰქონდათ, რომლებიც სახელმწიფოს მიერ დატრადიციული იყო განმტკიცებული და სახლის პატრონი ვალდებული იყო, დაეცვა ისინი. მას უნდა უზრუნველყო ქალების შენახვა, მიეჩინებინა მათთვის სექსუალური სიამოვნება, აგრეთვე, დამყარებინა სიმშვიდე და წესრიგი ოჯახში.

უწინარეს ყოვლისა, უნდა დაეცვა „სასქესუალური თანახმობა“ ცოლებისა და ხარჭების მიმართ. ყოველი მათგანისთვის საჭირო ყურადღება უნდა მიექცია საძინებლო ოთახში (სხვა ადგილებში ეს საჭირო არ იყო). ნებისმიერი ქალის იზნორირება სერიოზულ დარღვევად ითვლებოდა. ამ შემთხვევაში არც სიღამაზუსს, არც ასას არავითარი მნიშვნელობა არ ჰქონდა, ნებისმიერ შემთხვევაში ყველა მათთვის შესრულება, რაც თავის მხრივ

მთავარი სოლი ბატონის ყველა შვილის დედად ითვლებოდა. ბატონის გარდაცვალების შემდეგ ბატონის საღაპაბი მისი უფროსი შვილი მთავარ სოლს გადაეხადებოდა

საშუალო ფენის მდიდარ კაცს შეიძლება კოლოდა საში ან ოთხი სოლი და ჩამოაგრიდოს ხარჭი, უბაღასი ფენის ნაკრობადგენობას ყავდათ აქვნიდან თორბეატაფა სოლი, სოლო დიდ გხედარითთავაკებსა და თავადაც ოხდაათი და აბაი სოლი თითოეულს

«ოფისის» ფესტივალი

ქალაქი სკრენტონი (პენსილვანია) წარმოადგენს ყოველწლიური ფესტივალის ჩატარების ადგილს, რომელიც ეძღვნება „ოფისის“ სერიებს. აქ ყოველთვის იკრიბება 15 000 გულშემატკივარი და თავყვანისმცემელი, ასევე მსახიობები და გადამღები ჯგუფის წევრებიც.

ყველაზე უხსნაური ფესტივალები

Fur-Con

„ბენეფიკის კონგრესი“ არის ადამიანთა ჯგუფის ყრილობა, რომლებიც ერთობიან ცხოველებთან ერთად და სურთ, მისცენ მათ ადამიანთა თვისებები. ამ შეკრებაზე ისინი იზიარებენ საერთო იდეებს და შესაბამისად ერთობიან. ეს მოძრაობა 80-იან წლებში დაიბადა და წარმატებით გავრცელდა მთელ მსოფლიოში.

«წკრილანების ფესტივალი»

ყოველწლიურად Wilkes-Barre-ში ტარდება „წკრილანების“ ფესტივალი. აქ ხდება ყველაზე უცნაური რამ: შოუ ინყება შუშებზე ფეხით გავლის კონკურსით, ხმლებისა და ნათურების ყლაპვით და მთავრდება კაკების ჩასმით თვალებში.

ფესტივალი «Lebowski»

ყოველ წელს, ფილმის „The Big Lebowski“ გულშემატკივრები იკრიბებიან ლოს ანჯელესში. ფესტივალი, უკვე 10 წელია, ტარდება. მას მრავალი ორგანიზატორი ჰყავს. ფილმი „The Big Lebowski“ 1998 წელს გადაიდგა. პირველი ღონიძიება გაიმართა ლუისვილში, გახსნის დღეს მას 150 გულშემატკივარი ესწრებოდა, მაგრამ მომავალში ამ იდეას ფილმის ბევრი გულშემატკივარი შეუერთდა მთელ ამერიკაში, რის შედეგადაც ლონისიძიება სხვა ქალაქებზეც გავრცელდა. ფესტივალზე ცენტრალური ადგილი უკავია ლამის ბოულინგის შეუზღუდავ თამაშს, ასევე ყველა სახის ვიქტორინებს და თეატრალურ კოსტუმირებულ კონკურსებს. დღესასწაული გრძელდება შაბათ-კვირასაც კი.

ფესტივალის ორგანიზატორებმა დაწერეს და გამოუშვეს წიგნი, რომელიც ეძღვნება ფილმს „Im a Lebowski, Youre a Lebowski: Life, The Big Lebowski, and What Have You“. არსებობს დოკუმენტური ფილმიც ფესტივალზე, სახელწოდებით „The Achievers“.

ფესტივალის „Lebowski“-ის ბრიტანული ანალოგი, რომელიც ცნობილია სახელწოდებით „The Dude Abides“, ყოველწლიურად ტარდება ლონდონში.

წითურა ღღა

ყოველ წელს ქალაქ ბრედში, ნიდერლანდებში, ათასობით წითური ადამიანი იკრიბება. ადგილობრივ მოსახლეობასთან ერთად ყოველ წელს ქალაქში ჩამოდის დაახლოებით 4000 უცხოელი წითური სტუმარი მსოფლიოს 50-მდე ქვეყნიდან.

«ტატუს» ფესტივალი (ტატუირების ფესტივალი)

ეს ყოველწლიური „ტატუს“ ფესტივალია, რომელიც ფლორიდაში ტარდება ყოველ გაზაფხულს. 4 დღის განმავლობაში აქ იმართება გამოფენები, სემინარები, შეჯიბრებები ტატუების ხატვაში და ათასობით ტატუირებული ადამიანი იკრიბება...

World of LEGO

ყოველი წლის შემოდგომაზე ჰოლანდიაში იკრიბება ყველა ასაკის 20 000-ზე მეტი ადამიანი, რომ LEGO ითამაშოს. ერთკვირიანი ფესტივალი მოიცავს თამაშებს, მშენებარე კონსტრუქციების კონკურსებსა და ჯილდოებს....

«Fokara» – ხმსლის ფესტივალი

წარმოიდგინეთ, დაახლოებით 25 მეტრი სიმაღლის და 20 მეტრი დიამეტრის გიგანტური კოცონი, რომელიც გარშემოტყვნილია 60 000-ზე მეტი ადამიანით.

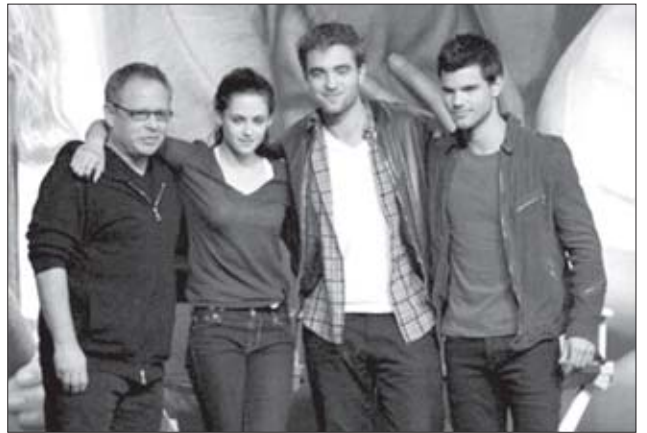
ეს ზუსტად ის სანახაობაა, რომელსაც საკუთარი თვალით ნახავთ, თუ ჩახვალთ იტალიის სამხრეთ-აღმოსავლეთით მდებარე ქალაქ ნოვოლიში (Novoli) ოქტომბრის ბოლოსთვის.

ცეცხლის ფესტივალი ქალაქ ნოვოლიში ასევე ცნობილია, როგორც „Focara“. „Focara“ წელიწადში ერთხელ ტარდება. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ ფესტივალის კულმინაციას წარმოადგენს გიგანტური ზომის ჩიგენარის, ფიჩხისა და ჩალის კონსიგან დანთებული უზარმაზარი კოცონი...

High Times Cannabis Cup

ყოველ წელს ამსტერდამში აღნიშნავენ High Times Cannabis Cup-ს. ყოველ წელს ნოემბერში ათასობით ადამიანი ესწრება მარიხუანის დეგუსტაციას და ასევე საუკეთესო ბალახის კონკურსს.

ოფისიური ფესტივალი «Twilight»

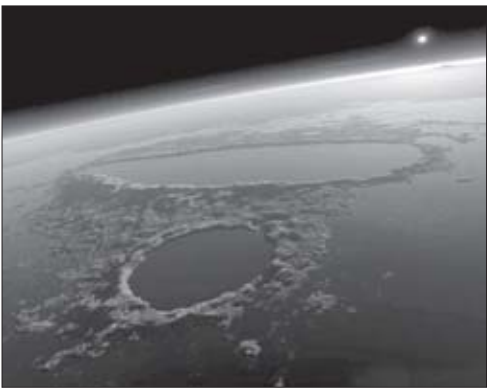
წიგნების სერია და „Twilight“ ფილმებმა იმდენი ფანატის გული დაიპყრო, რომ მათი რაოდენობა საკმარისი იქნებოდა 4-5 ფესტივალისთვისაც კი.

Parkes Elvis

„ელვის“ ფესტივალი იმართება ყოველ წელს ავსტრალიაში, იანვრის დასაწყისში. თავდაპირველად ეს იყო ერთდღიანი ღონისძიება, რომელიც შემდგომ შეუფერხებლად და უპრობლემოდ იქცა 5-დღიან ფესტივალად.

„ჩვენ დავამტკიცეთ, რომ მარსი, შესაძლოა, დასახლებული იყო. ჩვენ ვიპოვეთ საკმარის მონაცემები იმისა, რომ ასიათასობით წლის წინათ ამ პლანეტაზე ყოველგვარი პირობა არსებობდა სიცოცხლისთვის. ადამიანი იმ შორეულ დროებაში მარსზე რომ აღმოჩენილიყო, თავისუფლად დალევდა წყალს ადგილობრივი წყაროებიდან“

ქრონოზეა
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის ქ. №6, ტელ: 234-32-95

იყო თუ არა მარსზე სიცოცხლე

NASA-მ მსოფლიო სენსაციად გამოაცხადა: მისი სპეციალისტები ოფიციალურად ადასტურებენ, რომ მარსის გრუნტის ნიმუშებში წყლის ნაკვალევი აღმოაჩინეს. ეს ნიშნავს, რომ ოდესღაც წითელ პლანეტაზე სიცოცხლე არსებობდა და, რომ არა უზარმაზარი მეტეორიტი, რომელიც მას მილიონობით წლის წინ დაეჯახა, მზის სისტემაში დღეს, შესაძლოა, ორი დასახლებული პლანეტა გვექნოდა.

მარსზე სიცოცხლე არსებობდა. სადღესოდ ეს უმთავრესი სამეცნიერო სიახლეა. მარსზე Curiosity-მ, რაც თარგმანში „ცნობისმოყვარეობას“ ნიშნავს, ასე თუ ისე, მაინც იპოვა ორგანიზმი. ელემენტები, რომლებიც ადასტურებენ, რომ ოდესღაც წითელ პლანეტაზე მდინარეები მოჩქევდა. და რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია — შთამბეჭდავ კალაპოტებს ტოვებდნენ არა გოგირდმჟავას, როგორც არის ეს, მაგალითად, ვენერაზე, არამედ ჩვეულებრივი წყლის მდინარეები.

რომ, შესაძლოა, დანამდვილებით ითქვას: ჩვენი ოცნება, მზის სისტემაში გვეპოვა ისეთი ადგილი, რომელზეც ოდესღაც სიცოცხლე იქნებოდა, აღსრულდა“, — საზეიმოდ განაცხადა პროექტ Curiosity-ის მეცნიერ-თანამშრომელმა ჯონ გროტცინგერმა.

ცნობილია, რომ მარსი ეგრეთ წოდებულ სიცოცხლის ზონაში მდებარეობს. დედამიწასთან შედარებით, მზისგან ის სულ რაღაც ერთ-ნახევარზე მეტად არის დაშორებული. საშუალო ტემპერატურა მარსის ეკვატორზე ზაფხულის პერიოდში სრულიად მისაღებაა ადამიანისთვის. ძლიერ განსხვავდება მაგნიტური ველი. ჩვენს ცისფერ პლანეტას სწორედ იგივე კოსმიური რადიაციისგან.

მარსზე კი ამ მხრივ საქმე უფრო ცუდადაა: უზარმაზარი მეტეორის დაჯახების გა-

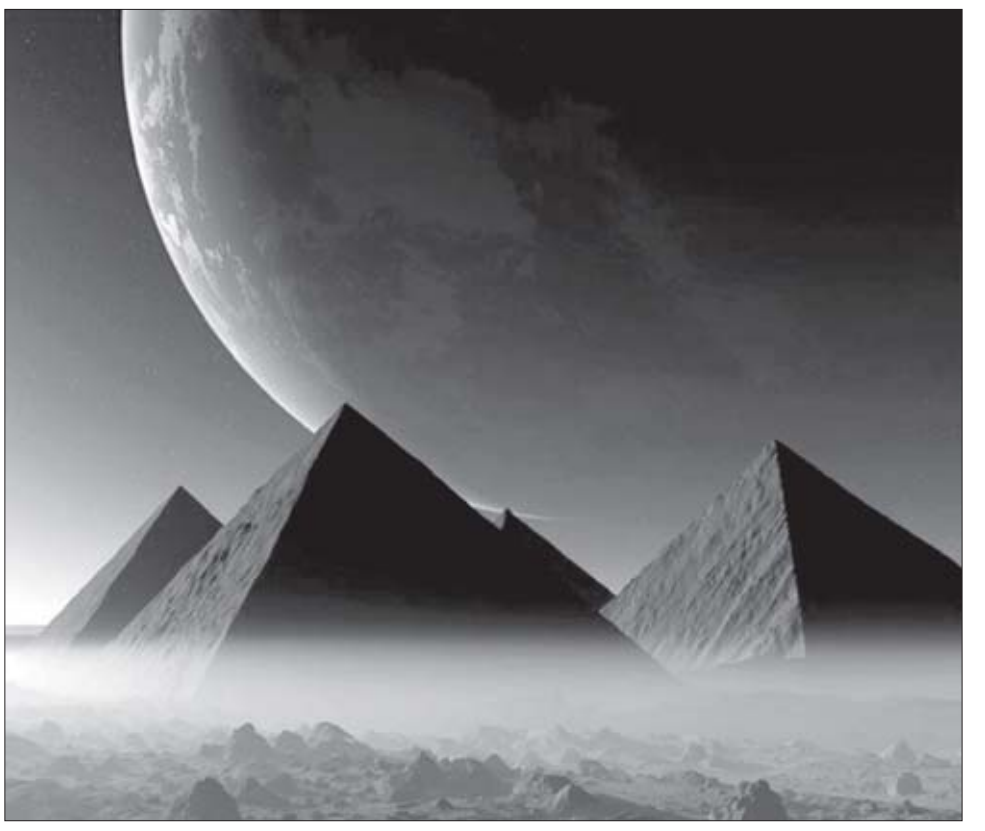
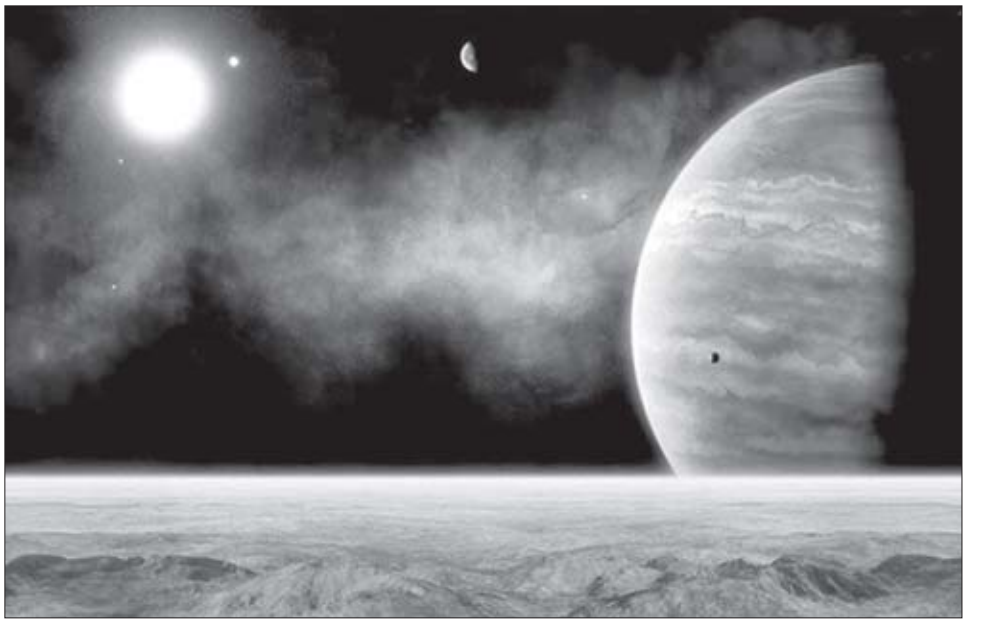
მო (როგორც მეცნიერები ვარაუდობენ), მარსის ბირთვმა ბრუნვა შეწყვიტა, ჩაქრა ვულკანები, ხოლო მაგნიტური ფარისგან მხოლოდ ნანძული დარჩა.

შედეგად, ატმოსფერო მზის ქარმა წარხოცა. რადგან ვერ შეხვდა წინააღმდეგობას, ძლიერ დაშლულმა ნაწილაკებმა მიიტაცეს ჟანგბადის მოლეკულები და უსიცოცხლო შავ კოსმოსში გაიტაცეს. თუმცა ასეთი პირქუში სურათიც კი დიდი სიხარულის მომგვრელია მეცნიერთა სამყაროსთვის, რადგან მრავალი მათგანი სრულიად მართალი აღმოჩნდა.

„ჩვენ დავამტკიცეთ, რომ მარსი, შესაძლოა, დასახლებული იყო. ჩვენ ვიპოვეთ საკმარის მონაცემები იმისა, რომ ასიათასობით წლის წინათ ამ პლანეტაზე ყოველგვარი პირობა არსებობდა სიცოცხლისთვის. ადამიანი იმ შორეულ დროებაში მარსზე რომ აღმოჩენილიყო, თავისუფლად დალევდა წყალს ადგილობრივი წყაროებიდან“, — ხაზი გაუსვა მარსის შესწავლის პროექტის ხელმძღვანელმა მაიკლ მაიერმა.

ახლა პლანეტის ირგვლივ ერთდროულად რამდენიმე კოსმიური ზონდი და თანამგზავრი მოძრაობს. მარსის ზედაპირის რუკა ზედმიწევნით არის შედგენილი.

მარსის შესწავლით უკვე დაინტერესებულნი არიან მსოფლიოს წამყვანი სახელმწიფოები. ბიოლოგები ამბობენ, რომ მარსის გრუნტი შეიცავს ნარმოედგენლად დიდი რაოდენობის უმნიშვნელოვანეს მიკროელემენტებს, რომლებიც ნაყოფიერების საწინდრად მიაჩნიათ, ანუ თეორიულად იქ შეიძლება ხილისა და ბოსტნეულის მოყვანა, რაც დედამიწის სწრაფად მზარდი მოსახლეობისთვის უახლოეს ორას წელიწადში უფრო მნიშვნელოვანი გახდება, ვიდრე ნავთობის ფასის რეგულირება.

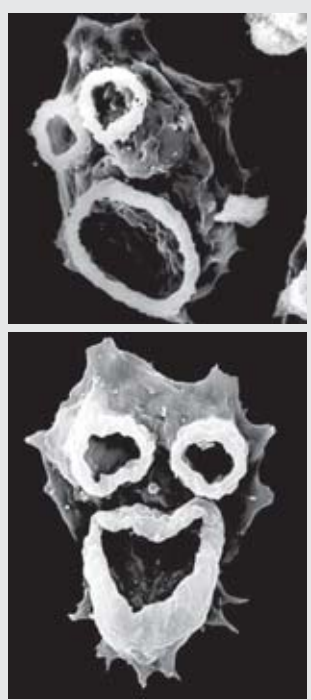
ტვინის მჭაველი ანემა დაბრუნდა

როდესაც მიკროსკოპში დაათვალიერებთ ტვინის მჭაველ ანემას, რომელიც ცნობილია Naegleria fowleri-ის სახელწოდებით, დავინახავთ სამპიროვან სტრუქტურას, რომელიც ინფერნალურ კლოუნს წაგავს. ამ ამბავზე პარაზიტულმა ორგანიზმმა, რომელიც გამდინარე წყლიან თბილ წყალსაცავებში ბინადრობს, 1962 წლიდან 128 ადამიანი დაასწებოვნა. გადარჩენა მხოლოდ ერთმა შეძლო.

და აი, 20 წლის კალი ჰარდიგი არკანზასიდან (აშშ) შეიძლება გახდეს მეორე ადამიანი, რომელიც ამ მომაკვდინებელ პარაზიტს გადაურჩა. გოგონა ამ პარაზიტული მენინგიტის იშვიათი ფორმით ორი კვირის წინ დაავადდა. და თუმცა მსხვერპლთა უმეტესობა ორ კვირაში კვდება, დღესთვის ანალიზების შედეგები არცე-

ნებს, რომ ანემა ზურგის ტვინის სითხიდან გაქრა. ეს ორგანიზმი საკმაოდ გავრცელებულია განსაკუთრებით რეგიონებში, სადაც თბილი კლიმატია, მაგრამ ამასთან, მისით დასნებოვნების დონე საერთო ჯამში დაბალია. მიუხედავად ამისა, მეცნიერებმა უკვე ატყვეს განგაში — პარაზიტი უფრო ცივ რეგიონებში გადაადგილდა. საქმეს ის ართულებს, რომ ანალიზის დღისთვის არსებული მეთოდები ვერ იძლევიან პასუხს, ბინადრობს თუ არა Naegleria fowleri წყალსაცავში, მკვლევარებს არ გააჩნიათ კარგი მეთოდი, განსაზღვრონ, რამდენი პარაზიტი წყალში.

ჰარდინგი მეორე მსხვერპლია ამ ბოლო სამი წლის განმავლობაში, რომელიც დაავადდა ანემით ტბაში Willow Springs Water Park, რომელიც ქალაქ ლიტლ-როკში მდებარეობს. ეს ტბა იკვებება გაზა-

ფხულის წყლებით, მას ყოველწლიურად მრავალი ათასი ადამიანი სტუმრობს (დღესთვის ტბა ნებაყოფლობით დაკეტა მისმა მფლობელმა. პარკის ვებსაიტზე გამოქვეყნებულია განცხადება, რომ სადღესოდ ეს ადგილი „რეკონსტრუქციაზეა“).

მაშ, რა შეიძლება ვიღონოთ? ეპიდემიოლოგი ჯონათან იოდერი დაავადებათა ცენტრიდან ჰარდინგის შემთხვევასთან დაკავშირებულ ინტერვიუში ასეთ რჩევას იძლევა: იცოდეთ, რომ დასნებოვნების საშიშროება არსებობს, თუმცა ძალზედ ნაკლები. როდესაც წყალში შეხვალთ, ნუ ჩაყურყურებავდებით. ხოლო თუ ამას მაინც გააკეთებთ, მაშინ ცხვირზე მოსაჭერი გაიკეთეთ, რათა წყალი არ შეგივიდეთ. ყოველივე, რაც კი ცხვირიდან წყლის შეღწევას შეამცირებს, დაინფიცირების რისკსაც ამცირებს.

55 000 კაბა 56 წლის მანქანაში

კალიფორნიაში მცხოვრებმა პოლ ბროკმანმა საყვარელ მულულ მარგოს 56 წლის მანქანაში 55 000 კაბა აჩუქა. პოლი ერთ-ერთ კომპანიაში მუშაობდა. ახალგაზრდობაში წყვილი ყოველ კვირა დღეს ცეკვის სტუდიაში მიდიოდა. იმისთვის, რომ მარგოს სტუდიაში ყოველ კვირა დღეს ახალი კაბა ჩაეცვა, პოლი მულულისთვის საცეკვაო კოსტუმებს ყიდულობდა. 1988 წელს მარგოს ტანსაცმლის კარადა-

ში უკვე 26 000 კაბა ჰქონდა. მარგოს შოპინგი არ უყვარს და ფურნალისტებთან საუბარში ამბობს, რომ ქმრის გემოვნებას სრულიად ენდობა. „ბედნიერი ქალი ვარ. გვერდით მყავს პარტნიორი, რომელიც ჩემზე ზრუნავს და მამულებს“, — ამბობს მარგო. პოლის თქმით, მარგოს კოლექციაში ყველაზე ძვირადღირებული კაბა 300 დოლარია. 55 000 კაბიდან ზოგიერთი მარგოს არასდროს ჩაუცვამს.

გეოგრაფიული მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ლონდონის მუზეუმი ისტორიას გადოსწავს

ლონდონის მუზეუმი მონობეულია, რომ შუა საუკუნეებიდან დღემდე ლონდონის ისტორია მთელ მსოფლიოს გადასცეს. 2010-ში გადაწყვიტეს, მუზეუმისთვის შეექმნათ ლოგო, რომელიც უფრო ახალგაზრდა აუდიტორიასაც დააინტერესებდა. ახალი ლოგო ძლიერი ფერებით იქნა შედგენილი, მაგრამ ბევრი ვერც კი წარმოიდგენს, რომ ლონდონის ისტორიის შესწავლა ლოგოზე დაკვირვებით იწყება. ლოგო შექმნილია რამდენიმე ფერის ფენებისგან. თითოეული ფენა ასახავს სხვადასხვა გეოგრაფიულ ფორმას, რომელიც ლონდონს სხვადასხვა მონაკვეთში ჰქონდა.

10 ლოგო, რომლებიც უფრო მეტს ნიშნავს, ვიდრე თქვენ ფიქრობთ

„ადიდასი“ ქმნის სპორტულ ტანსაცმელსა და აქსესუარებს, მაგრამ ის ძირითადად თავისი ფეხსაცმლით არის ცნობილი. „ადიდასის“ სახელი მიღებულია კომპანიის შემქმნელის ადოლფ დასლერის სახელისა და გვარის გაერთიანებით.

FedEx-ის ისარი

ლოგო, უბრალოდ, კომპანიის სახელია: Fed დაწერილია მუქი იისფერით და Ex — წითლად. მაშ, რატომაა ეს ლოგო საინტერესო და რატომ მოიგო ათეულობით ჯილდო? ამის მისახვედრად წარმოიდგინეთ სივრცე და დააკვირდით Ex -ს. მათ შორის ადგილი ქმნის ისარი. ლოგოს შექმნამ თვეები გასტანა. თურმე ეს ლოგო ძალიან მოქმედებს მგზავრებზე, თუმცა ზოგმა ვერ შეამჩნია ეს ისარი, სანამ მისი პრეზენტაცია არ მოხდა. ეს ისარი ასოცირდება სიჩქარეზე, ყოველ შემთხვევაში კომპანია ასე ფიქრობს.

Mc'Donalds-ის ოქროს თაღი

გეგმატივია, თუ აქამდე ფიქრობდი, რომ მაკდონალდის ლოგო სხვა არაფერია, თუ არა მისი სახელის პირველი ასო, რომელიც დიდად არის დანერგილი. 1960 წელს მაკდონალდის აპირებდა ლოგოს შეცვლას, მაგრამ ლუი ჩესკინმა, რომელიც „მაკდონალდსმა“ კონსულტატად აიყვანა, მოუწოდა კომპანიას, შეენარჩუნებინა ეს ლოგო, რადგან მომხმარებლებს ეს ლოგო წარმოუდგებიათ, როგორც ქალის მკერდი, მისი დანახვა კი ბევრს ქვეცნობიერად ამიებს.

«პეპსის» ლოგო «ყველაფერს» აღნიშნავს

„პეპსის“ ლოგო უბრალო წრეა. მაღალითა ნახევარი წითელია, დაბლითა — ლურჯი, ტალღოვანი ხაზი ცენტრზე გადის. ფერები ამერიკის დროშას ასახავს, მაგრამ ეს მხოლოდ დასაწყისია. „პეპსიმ“ თავის ახლანდელ ლოგოზე ასობით მილიონი დახარჯა, არადა, ის ძალიან ჰგავს წინა ლოგოს. მიუხედავად ამისა, როდესაც ახალი ლოგო გამოვიდა, მას თან დაერთო 27-გვერდიანი დოკუმენტი, რომელიც ლოგოს განმარტავს. ამ დოკუმენტის თანახმად, ეს ლოგო მოიცავს დედამიწის მაგნიტურ ველს, პითაგორას, გოლინამიკას, ფარდობითობის თეორიას და უამრავ სხვას.

«ადიდასის» ლოგო მოტივაციას გვაბუბავს

ადიდასი ქმნის სპორტულ ტანსაცმელსა და აქსესუარებს, მაგრამ ის ძირითადად თავისი ფეხსაცმლით არის ცნობილი. ადიდასის სახელი მიღებულია კომპანიის შემქმნელის ადოლფ დასლერის სახელისა და გვარის გაერთიანებით. დროის გასვლის შემდეგ ლოგო შეიცვალა, მაგრამ ლოგოზე სამი ხაზი არ ნაშლილა. ახლანდელი ლოგო შედგება სამი დახრილი ხაზისგან, რომლებიც სამკუთხედს ქმნის. ეს ახალი ლოგო მთას წარმოადგენს და არის მეტაფორა ახალი გამოწვევისთვის. ეს აღიქმება სირთულეებად, რომლებიც უნდა გადალახო, და მიზნად, რომელსაც ყველა ვერ აღწევს.

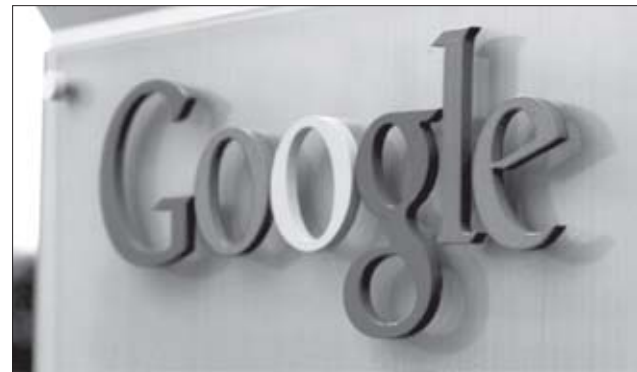
NBC-ის ლოგო გვიჩვენებს ყიფილს

უმეტესობამ ვიცით, რომ NBC-ის ლოგო ფარშევანგია. ეს არაა საიდუმლო, მაგრამ ბევრმა არ იცის, თუ რატომაა მისი ლოგო ფარშევანგი. ეს უბრალოდ მარკეტინგული ხრიკია, რომელიც ხალხს მოუწოდებს, იყიდონ ფერადი ტელევიზორები. ლოგოს შექმნის დროს NBC ფლობდა ელექტრონულ კომპანიას RCA-ს. ფერადი ტელევიზორები ახლად იწყებდა გამოსვლას და RCA-ს უნდა ხალხისთვის ეჩვენებინა, რომ ამაში მაღალი ფასის გადახდა ნამდვილად ღირდა. მათ სჭირდებოდათ ლოგო, რომელიც ფერებით სავეიქნობდა და მნახველებს გაახსენებდა თავის შავ-თეთრ ტელევიზორებს. ცისარტყელა ძალიან აშკარა იყო, ამიტომ არ გამოდგებოდა, პეპელა — ძალიან ბავშვური და ბოლოს ფარშევანგი აირჩა.

«ამაზონის» ლოგო მკაპულფიროვნებას და ღიმილს გამოხატავს

„ამაზონის“ ლოგო ერთი შეხედვით ძალიან მარტივად გამოიყურება. კომპანიის სახელი amazon.com მუქი თეთრი ასოებით შავზე და მარტივი ყვითელი ხაზი ქვეშ. მაგრამ რას გამოხატავს ისარი? ის 2 რამეს გამოხატავს — მომხმარებლის ღიმილს და კმაყოფილებას შენაძენის შემდეგ. ყვითელი ხაზი ასევე არის ისარი, რომელიც იწყება A-ზე და მთავრდება Z-ზე, რაც აღნიშნავს, რომ ამაზონზე ყველაფერია — დაწყებული A-დან Z-მდე.

«გუგლის» ლოგო მუხილია

„გუგლის“ ლოგო, როგორც ჩანს, ძალზედ თავმდაბლურად შეუქმნიათ. უბრალო ფერები, არანაირი განსხვავებული ფონტები ან სიმბოლოები, მაგრამ თვით ფერებს შეიძლება ჰქონდეთ კავშირი კომპანიის იმიჯთან. „გუგლის“ ლოგოს შექმნის დროს დიზაინერებს უნდაოდათ, გამოეხატათ სრულყოფილების არსებობა უაზრო ობიექტებისა და სიმბოლოების გარეშე, რომელიც მათ შეზღუდვად იდგა იყო ასოების არევა. მაგრამ ეს იდეა ჩაიშალა და ასოების ნაცვლად მათ ფერები აურიეს. ახლანდელი ლოგო წარმოადგენს ჩვეულებრივი ფერების არევას, ყოველგვარი კანონზომიერების გარეშე. იდეა იმის გამოხატვაა, რომ „გუგლი“ არ არის კომპანია, რომელიც ნებისმიერ თამაშობს.

«ანიმალ პლანეტის» ლოგო შთააგონებულია

„ანიმალ პლანეტის“ ლოგოს წარმოადგენდა სპილო, რომელიც დედამიწის მინიატურაზე იდგა. ცხოველი და პლანეტა — ეს ხომ ძალზე მარტივია. არხი ახალ მანუწელობაზე 2008 წელს გადავიდა და უფრო ფართო აუდიტორიასაც მიმართა, ძველი ლოგოც მასში შეიცვალა. განახლებასთან ერთად არხი ცდილობდა, განთავისუფლებულიყო თავისი ნელი და მოსაწყენი ტემპისგან. მან მოსაწყენი დოკუმენტური გადაცემები გასაოცარი პროგრამებით შეცვალა, რასაც ახალი ლოგოც ემთხვეოდა. ამბობენ, რომ ახალი ლოგო ასახავს ინსტინქტს — მწვანე წარმოგვიდგება, როგორც ჯუნგლები და გრძობებს მიმართავს ემოციებისკენ და ცხოველური გამბედაობისკენ.

«თიშუაიის» ლოგო კომპანიის ერთიანობას ასახავს

„მიცუბიში“ დაარსდა როგორც გადაზიდვების კომპანია 1800-ში და შეიქმნა ორი კომპანიის გაერთიანებით. ლოგო ასახავს ორი ზედაპირის tosa clan-ისა და Iwasaki family-ს გაერთიანებას, ხოლო ერთმანეთზე დალაგებული სამი ბრილიანტი აღნიშნავს საიმედოობასა და მთლიანობას. წითელი ფერი ნდობას ნიშნავს და მომხმარებლებს იზიდავს.

50 წლის ქალი საკუთარი დაკრძალვიდან 13 დღის შემდეგ სახლში დაბრუნდა. საბედნიეროდ, დაკრძალული ქალის გამოჩენას ოჯახის წევრებისთვის სერიოზული ფსიქოლოგიური სტრესი არ გამოუწვევია. საქმე ისაა, რომ შაროლინის სახლიდან 18 ივლისს გავიდა და მას შემდეგ პოლიცია მის კვალს უმედეგოდ ეძებდა. 20 ივლისს ქუჩაში გარდაცვლილი ქალის გვამი იპოვეს, რომელიც შაროლინის გარეგნულად ძალიან ჰგავდა. სოციალურმა მუშაკმა, რომელიც შაროლინის იცნობდა და დაკარგული ქალის შვილმა ტრევისმა გვამის ფოტოსურათების მიხედვით განაცხადეს, რომ ის სწორედ დაკარგული ჯექსონია. მოგვიანებით შაროლინის კვალს ცენტრალურ ფილადელფიაში ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში მიაგნეს. როგორც პოლიციაში ამბობენ, გვამი, რომელიც ოჯახის წევრებმა დაკრძალეს, 20 ივლისს ქუჩაში იპოვეს და ქალი ბუნებრივი სიკვდილითაა გარდაცვლილი.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შვიდი სურათი, როგლებსაც ვეღარასდროს ნახავთ

„ჩემოდანი, რომელშიც შვიდი ნახტი იდო, შეშასთან, ოთახის ჩუბტებსა და სხვა ძველმანებთან ერთად ღუმელში შევუკეთე და დაველოდე, როდის იქცეოდა ყველაფერი ფერფლად“, — მთელი მსოფლიო ელოდებოდა, რომ ეს სიტყვები სირუე იქნებოდა.

ტერდამის კუნსტხალის მუზეუმიდან შვიდი უძვირფასესი ტილო მოიტაცეს — პაბლო პიკასო, კლოდ მონე, პოლ გოგენი, ანრი მატისი, ლუსიენ ფროიდი, მეიერ დე ჰანი. ურდობაში ერთ-ერთი ეჭვმიტანილის დედამ აღიარა, რომ კვალის ნაშლის მიზნით, იმპრესიონიზმის შედეგები ფერფლად აქცია.

ქმარს შიშველი სოლი არ უნახავს

ოპიოს შტატის ქალაქ ტოლედოში მცხოვრები 32 წლის ბრიტანი გიბონსი აღიარებს, რომ ქმარს შიშველი არასდროს უნახავს. ამის მიზეზი გარეგნობის კომპლექსია, რამაც, ბრიტანის თქმით, ცხოვრებაში ბევრი პრობლემა შეუქმნა. ამერიკელით გაველიანი ბრიტანული გამოცემა Daily Mail დანიტერესდა და მასთან ჩანერილ ინტერვიუს გაზეთის მთავარი გვერდი დაუთმო. ქალი ინტერვიუში ამბობს, რომ საკუთარი გარეგნობის ბავშვობიდანვე რცხველია, ყველაზე მეტად კი მაღაზიებში შოპინგზე წასვლა ამინებდა. „სამინელებია, როდესაც სარკეში ჩახედვა გაშინებს. მეუხერხულეა ამის თქმა, მაგრამ ჩემს მეუღლეს რამდენიმე წლის განმავლობაში შიშველი არ ვუნახივარ“, — ამბობს გიბონსი. წლების შემდეგ ბრიტანიმ გააცნობიერა, რომ საკუთარი გარეგნობის მიმართ მსგავსი მკაცრი დამოკიდებულებით პირად ცხოვრებას სერიოზულ საფრთხეს უქმნიდა. ის ყველა ქალს ურჩევს, საკუთარ კონტურებს პატივი სცენ და ცხოვრება არ დაიმახინჯონ. იმის ნიშნად, რომ კომპლექსებისგან გათავისუფლდა, გიბონსმა თამამ ფოტოსესიაშიც მიიღო მონაწილეობა. „ყველა ქალმა იცის, რა ემართება მის სხეულს მშობიარობის შემდეგ. ბოლო მშობიარობიდან 3 წელი ფორმაში ჩადგომას უშედეგოდ ვცდილობდი. ახლა საკუთარი გარეგნობა აღარ მაღიზიანებს“, — ამბობს ის.

ბალერინა, როელიც საგზარეულოს დანებდა სიკვდილს

En Puntas — ასე ჰქვია ხაიერ პერესის ვიდეონსტატიკის, რომელიც ბალერინა ანელი სეგარა ცეკვავს. ბალერინას პუანტებზე სამზარეულოს დანები აქვს დამაგრებული და დაუფერებელი სირთულის მოძრაობებს ასრულებს. სეგარა როიალის ზედაპირზე ცეკვავს. იმის მხოლოდ გაფიქრებაც კი, რომ ვილაც სახიფათო ფეხსაცმელზე „დგას“ გაცივებს ინვესს. მოცეკვავე კი მკვეთრი მოძრაობების პარალელურად ნონანსრობის შენარჩუნებას დანის წვერზე ახერხებს. განსაკუთრებულ შთაბეჭდილებას ბალერინა მაშინ ახდენს, როდესაც ის როიალის კიდემდე „მირბის“. ამ ნაშუქვრის საშუალებით პერესი ასახავს ადამიანის მდგომარეობას. მეტაფორებისა და სიმბოლოების ენის გამოყენებით ის ააშკარავებს იმ სისუსტეებს, რომლებიც არის შეუთავსებელი ცნებების საზღვრებს შორის. ისეთ ცნებებს შორის როგორცაა: სილამაზე და სისასტიკე, სისუსტე და ძალადობა, სიკვდილი და სიცოცხლე და ა.შ.

